№ 20. Treschdeen, 17. Maijâ. 1900.

Iznahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: ar gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 15.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rigâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku rakstu rindinu, preeksch pusê 20 kap.; pahrtulkoschana is swe schahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Peterfona. — **Bauskâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birsgala kga grahm. pahrd. — **Talsôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. —

79. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — **Schagarê:** Moses Itzigsohna k. leelnoguldituwâ. — **Rigâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. gr. bodê, Leelâ Smilschu eelâ № 29; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisas ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa k. grahm. bodê. — **Bez tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Flotes nosihme walstju dsihwê.

Jautajums par juhras kara-spehka (flotes) pawairoschanu jaunakâ laikâ gandrihs pee wisahm walstim atron peekrischanu, nesfatotees uf leelajeem naudas upureem, ko walstim peenahkahs nest preeksch jaunajeem nahwes un isnihzinaschanas eerotscheem. Tâ Franzijas tautas weetneeku nams gandrihs bes lahdahm pretrunahm nolehma wairak miljonus flotes paleelinaschanai, Wahzijas tautas weetneeku namâ noteekahs tas pats un pat Austro-Ungarija, kas nekad newar tikt walâ no sawahm raibajahm walodu kildahm, pat ta sahk jau domat par armijas un flotes pawairoschanu. „Birsch. Wed." pasneedsgaraku apzerejumu par flotes nosihmi walstju dsihwê. Flote, juhras tirdsneeziba, kolonijas, jauni ihpaschumi — tâ awise saka — schee jehdseeni uf diwu gadu simteenu sleegschna eeguwuschi leelu nosihmi pee wisahm kulturas tautahm, tee daudz nodarbina zilweka prahtu un eedomas. Paleelinat juhras spehkus, paplaschinat sawas kolonijas, eeguht jaunas semes, uf to zenschahs bes isnehmuma wisas leelwalstis Eiropâ, Amerikas Saweenotahs walstis un Japana Asijâ. Juhras kara-spehki, juhras tirdsneeziba — tas tagad rakstits uf deenas karoga, tas nodarbina awises un walstswihru prahtus. Nemaz newajaga buht paregim, lai waretu eepreeksch sazit, ka turpmakee kari pa leelakai daldai buhs juhras kari un wai tai walstij, kura nebuhs deesgan spehziga un usmaniga, sagahdat floti, kas nodroschinatu winas swaru un nosihmi, kas arweenu peeder tam, kam preeksch sawu nodomu ispildischanas ir wajadsigee spehki uf juhras.

Pateesibâ sakot, flotes leelo nosihmi semju atihstibâ war weegli redset wisu tautu wehsturê. War droschi sazit, ka Eiropas laikmeta sahkums pasaules wehsturê meklejams pee Salamis juhras kaujas, kad Greeki isnihzinaja Perseeschu pultus. Tapat Normanu un Wikinu usbrukumi no seemeleem Franzijai, Sizilijai, Deenwidus-Italijai un Konstantinopolei leezina par milsigo nosihmi, kas flotei bij widus-laikôs. Zihna pehz waras, kundsibas un pahrswara notika uf juhras ne masak kâ uf sausemes. Uf juhras herzogs Wilhelms eekaroja Angliju; uf juhras Wenezeeschi un Franki eekaroja Konstantinopoli. Portugaleeschu juhras zelojumi un Amerikas atraschana bij jauns rihts zilwezes dsihwê un nolihdsinaja zeku leelajeem atradumeem sinibu laukôs. Juhreneezibâ, juhras tirdsneezibâ un flotes attihstibâ noruhdijahs tautu rakstturs, usplauka usnehmiba, droschiba un zenschanahs pehz brihwibas; sche meklejams ari leelako teesu zehlonis bagatibas un sinibu peeaugschanai. No Seemeku-Baltijas un Widus-juhras uhdeneem Eiropas tautu tirdsneeziba pahrgahja par Atlantijas ozeanu un no tureenes lehni un pamasitinam uf Indijas ozeanu un Kluso juhru. No schi laika schee uhdeni palika par pasaules tirdsneezibas zeleem un war droschi sazit, ka no leelo atradumu laikmeta neweena no Eiropas tautahm, kas kahro pehz swara pasaules dsihwê, newareja atsazitees no sazensibas, kas notika uf scheem ozeaneem. Soli pa solim wara un kundsiba uf juhras no Portugaleescheem un Spahneescheem pahrgahja pee Hollandeescheem un Angleem, kureem juhras tirdsneezibâ un kolonijas leetâs negribeja Frantschi pakaĻ palikt, un muhsu deenâs sawas teesibas uf peenahzigu stahwokli pasaules uhdenôs pasludinaja Kreewija, kuras preekschsihmei sekoja Wahzija un Saweenotahs Walstis.

Bet zik leela ari nebij juhras spehku nosihme katrai walstij, tomehr tautu liktenis lihds pehdejam laikam tika isschkirts uf sausemes. Tautahm gadijahs beeschi sadurtees uf juhras, eeguht tur warenas uswaras, panest breesmigus saudejumus, tomehr isschkiroschu nosihmi schee kari nedabuja. Tâ peemehram Spahnijas milsigâ flote tika isnihzinata uf juhras (1588. g.), bet tomehr ilgi wehl pehz tam Spahnijai peedereja pirmâ balss leelwalstju dsihwê. Amerikas brihwibas karâ Angli eeguwa daudz slawenu uswaru uf juhras par saweem pretineekeem, bet tomehr schihs uswaras nespehja noslahpet atswabinaschanas tustibu un isschkiroschahs kaujas notika uf sausuma, pee Jorktunas un Saratogas, kur Amerikani uswahreja Angkus. Ne masak pamahzoschs ir ari Krimas karsch. Protams, nebuhtu Angkeem un Frantscheem tik stipra flote bijusi, teem nekad nebuhtu isdewees islikt sawu kara-spehku uf Krimas krasta, bet ne Sewastopoles apschaudischana no juhras, bet zihna uf sausuma isschkihra kara likteni. Pat pehdejâ Spahnijas-Amerikas karâ ne Spahneeschu flotes isnihzinaschana jau panahza uswaru: Kuvu, Portoriku un Manilu Spahnija beigu beigâs pasaudeja tamdehk, ka winas sausemes kara-spehki israhdijahs nespehzigi zihnâ ar Amerikaneem un tureenes dumpineekeem. Skatotees no schihs puses uf scho leetu, uswaras uf juhras gan ir koti kaitejuschas tam, kas tika uswahrets, kawejuschas wina tirdsneezibu un postijuschas wina labklahjibu, tomehr, kâ teiz, pawisam pee semes nosist tahs newareja. Napoleons I. bij pahrleezinats, ka uf juhras wareno un dischenu Angliju winsch war uswahret un salaust tikai uf sausemes. Angku kugi pahrwalda juhras, bet wini nespehj neka darit dumpineekeem Indijâ, tapat wini neka newaretu darit Kreewu kara-spehkam Afganistanâ.

Tee wisi ir koti pamahzoschi peemehri, bet tomehr mehs redsam, ka walstis, nebihstidamees ne par kahdeem upureem, wisas zenschahs eegahdatees milsigu floti. Waj no tam jaspreesch, ka pahrgrosijuschees wehstures likumi, tamdehk ka plaschâ juhras tirdsneeziba un kolonijas tagad daudz wairak atkarajahs no juhras-, nekâ no sausemes kara-spehka? To neweens nesazihs. Leeta ta, ka preeksch tautas attihstibas, tautas politiskâ stahwokla flote eeguwusi milsigu, lihdz schim nepeeredsetu nosihmi, pehz tam kad Eiropeeschi isplatijuschees Afrikâ, Asijâ un Australijâ, pehz tam kad Amerikani un Japani peeweenojuschees pasaules sazihkstê, zihnâ pehz tirdsneezibas un ruhpneezibas labumeem.

Ruhpneezibas stranjâ usplaukschana sewischki muhsu gadu simtena beidsamâ zeturksni un leelâ kauschu wairoschanahs peespeeduschas Eiropas walstis meklet jaunus tirgus saweem raschojumeem, meklet jaunas semes, kur nometinat pahrako eedsihwotaju daku. Wakar-Eiropa jau koti beesi apdsihwota. Tirdsneeziba uf eetschsemes juhrahm paplaschinajusees un pahrwehrtusees par pasaules tirdsneezibu. Politikas noluhki un ruhpneezibas un tirdsneezibas nodomi sawôs aprehkinôs neeewehro wairs juhras, bet ozeanus, tamdehk schi drudschainâ steigsme, ar kuru wisas walstis zenschahs eegahdat dischenu floti. Te atspogulojahs tautu kustibu, bet ne sewischku, warâ spehzigu personu kaislibas un eegribas. Anglijas wareniba uf juhras attihstijusees muhsu gadu simteni; sazensibâ ar scho floti zehluschahs zitu leelwalstju flotis. Pirmo weetu pasaules tirdsneezibâ lihds schim eenem Anglija un katrai walstij, kas grib attihstit un paplaschinat sawu peedalischanos pasaules tirdsneezibâ, dischena un spehziga flote ir tik swariga leeta un lihds ar to jautajums par tahdas flotes eeguhschanu.

Wehstule no Wilnas.

Wilnâ tapat kâ wispahrigi Kreewijas reetruma gubernâs, isnemot Poku pilsehtas, widejâs un apakschejâs kauschu schkirâs wiswairak pahrwalda Schihdi. Wilnâ Schihds ir bankeeris, leeltirgotajs, mahjas ihpaschneeks un tâ tahlak lihds prastakajam lupatu pahrdewejam. Schihdu te war beeschi sastapt ari par weeglo fuhrmani, tapat kâ par wesumneeku; winam, leekahs, pilnigi weena alga, ko tas sawôs ratôs wed . . .

Kas Wilnâ wispirms azis kriht, ir sobu ahrstu „weikali", jo zitadi schihs eestahdes newar nosaukt. Tahdas atrodahs gandrihs waj uf katra eelas stuhra; sem schahda weikala iskahrtnes droschi ween war atrast Schihda wahrdu. Nesinu, no kam scho „studeto" weikali pastahw, tikai no sobu slimneekeem gan ne. Ari Wilnas gaiss naw nemaz tahds, kas waretu weizinat sobu slimibas. Turklaht Wilnas eedsihwotajs gluschi par kaut kahdu neeewehrojamu slimibu wehl neskrees pee ahrsta. Ar mahzitu ahrstu stahwolli ir zitadi. Tee, kâ nupat deenâs nahza gaismâ, daschreiz naw ne pat par leelako naudu dabujami. Tâ kahds ahrsts leedsees apmeklet slimneeku uf nahwes gultas tapehz ween, ka slimneeks weenâ zitâ reisê gahjis pee otra ahrsta. Ahrsta usskatus newarejuschi grosit ne mirstoschâ slimneeka seewas asaras, ne tahs naudas peesolijumi. Ahrsts atraididams norahdijis uf zitu ahrstu, laikam gan konkurentu. Kamehr nu slimneeka seewa sameklejuse zitu ahrstu, slimneeka stahwoklis bijis pahrgrosijees par sliktu un tas wairs nebijis glahbjams. Schihdu eesahzeju skolu pilsehtâ ihsti daudz, no kam redsams, ka Schihdi deesgan ruhpejahs par jaunahs paaudses isglihtibu.

Senakâ Leischu galwas pilsehta bagata ar dabas jaukumeem. Kalnainais apgabals ar uskopteem augku koku dahrseem, starp pakalneem islozidamahs Wilijas upe un slawenais pilskalns ar wehsturigajahm drupahm, tas wiss dod koti krahschnu isskatu. Pate pilsehta ir ar wezahm buhwehm, bes kahda leeka gresuuma un schaurahm eelahm, tikai jaunakâ laika buhwes leek aismirst, ka dsihwojam wezu un slawenu atminu pilsehtâ. No atklahteem dahrseem atleek ko peeminet Botanisko dahrsu un Puschkina skweru, kuri abi peesleenahs pilskalnam; pehdejais ir apmeklejams tikai par maksu, weenreisigs apmeklejums — 3 kap. un eeejas biletе uf wisu gadu — 1 r. 10 kap. Pa paschu kalnu eeschkihbi wed uskopti zelini. Kalna galâ atrodahs glihts pawiljons, netahlu no ta usstahdits leelgabals, ar kuru isschaujot mehdz pasludinat pusdeenas laiku u. t. j. pr. No kalna war pahrskatit wisu pilsehtu.

Pilsehtas truhzigahs kauschu schkiras samehrâ pelna maz, lai gan ari pahrtikas prezes naw dahrgas. Leischu-Poku semneeks naw paradis daudz patehret, ne ari daudz pelnit; tas ir meerâ ar kaut kahdu darbu un algu. Wilna neko ahrkahrtigu nerascho un tâ tad te eenahzejam-strahdneekam naw weegli atrast pastahwigu darbu un labu pelnu. Buht taisni pee otra par apkalpotaju un mahjas sargu neapsola nekahdu leelu eenahkumu waj stahwokla uslaboschanu.

Te ir deesgan peeteekoschi gahdats par kauschu tehjnizahm un lasitawahm. Bet pilsehtas semako schkiru eedsihwotajs ari pret brandwihna monopola pahrdotawahm netur nekahda ihgnuma. Zitadi deesgan reti sastop uf eelas kahdu peedsehruschos zilweku. Warbuht ir pilsehtâ kahdas weetas, kur atkauj dsert, kamehr grib, bet kreetnakâs alus bodês eesiluscham nekas neteek isdots un tahdam gribot negribot jadodahs mahjâs.

Swehtdeen 30. Aprilî weetejâ ewang.-luteranu basnizâ tika sarihkots garigs konzerts. Pee konzerta peedalijahs pasihstamais Latweeschu musikas mahksleneeks Adams Ore, dseedataja X. kundse un jaukts koris Endersa kunga wadibâ. Skaidrs atlikums bij nolemts Wilnas ewang.-luteranu draudses bahrineem. E. R.

Usaizinajums

uf peedalischanos pee Kursemes Bischkopibas Beedribas sarihkoteem bischkopibas kursseem no 11. lihds 20. Junijam sch. g. Ahnes-Tetelmindes Wainâs pee Jelgawas.

Sekodama saweem mehrkeem, un lai weizinâtu razionalas bischkopibas isplatischanos, Kursemes Bischkopibas Beedriba sarihkos, tapat kâ agrakôs gadôs, ari schini wasarâ bischkopibas kursus. Beedriba sarihko schahdus kursus sahkot jau no 1895. gada pee beedribas preekschneeka Tetelmindes Wainâs un par wadoneem arweenu ir bijuschi E. Schaefera un J. Eserneeka kgi. Schee kursi atraduschi leelisku peekrischanu, par ko wislabaki leezina ikgadigais, prahwais apmekletaju skaits. Ari semkopibas ministrija isturejusehs labwehligi pret scheem beedribas sarihkoteem kursseem un tos pabalstijuse prahweem naudas lihdzekleem. Jt ihpaschi pehdejâ laikâ Kursemes Bischkopibas Beedriba zaur sawu rihkoschanos ispelnijusehs pee semkopibas ministrijas sewischku eewehribu. Wisôs jautajumôs, kas atteezahs uf bischkopibu Baltijâ, semkopibas ministrija greeschahs dehl isskaidrojumeem arweenu papreeksch pee Kursemes Bischkopibas Beedribas. Tapat daschadi luhgumi dehl pabalsta preeksch bischkopibas noluhkeem, neteek ministrijâ ahtraki eewehroti un peespreesti, kamehr naw zaur Kursemes Bischkopibas Beedribu par pabalsta luhdsejeem eewahktas tuwakas sinas un kahdâ leelumâ pabalsts katram peespreeschams. Uf schi gada beedribas kurseem semkopibas ministrija suhtihs daschus kursu apmekletajus ar saweem lihdzekleem.

Kursu mahzibas tiks pasneegtas no E. Schaefera un J. Eserneeka kgeem pehz agrako gadu kursu

Pasparhnê.

Slawenais kara-wadonis Suworows.

Wina 100 gadu mirschanas deenas peeminai.
6. Maijâ 1800. g. — 6. Maijâ 1900. g.

Aleksandra Newska klosteri, starp kapenehm, kur duz daudz eewehrojamu walstswihru pehdejahs atleekas, atdusahs ari no saweem darbeem leelais Kreewijas karawadonis Suworows. Masa bronsa tahfele rahda wina kapu. Uf tahfeles lasami trihs wahrdi: „Sche dus Suworows"; wahrdi, ko pats eewehrojamais kara-wadonis lizis usrakstit uf sawa kapa, nesfatotees uf to, ka winsch uf Austrijas kara-wadona kapa bij lasijis leelu, garu usrakstu latinu walodâ.

Un Suworowam bij taisnība. Gara usraksta par wina darbu atgahdinaschanu un zildinaschanu naw wajadsigs uf wina kapa. Jau wina wahrds ween paaudschu paaudsês atgahdinahs flaweno pagahtni, tauta zildina un godina wina wahrdu sawâs dseesmâs un stahstôs un peeskaita to pee saweem waroneem . . .

Schis flawenais gars ir reisehm tik dihwains, bet ari tik patstahwigs un raksturigs, ka neparko naw salihdsinams ar ikdeenischkigeem zilwekeem, — tas ir gars, kas reti dsimst wirs semes, par simtu gadeem reisi, bet warbuht ari wehl retaki. Jau no jaunibas mehs redsam, kâ Suworows zenschahs sawu prahtu apgaismot sinatnehm, noruhdit sawu gribu ar stingreem nosazijumeem, bet sawu wahjo weselibu ar stingru un mehrenigu audsinaschanu. No liktena neiflutinats un tikai sawâ 25. dsihwibas gadâ dabujis pirmo ofizeera tschinu, Suworows jau mehdza sazit: „mahzees papreekschu paklausit, pirms pawehlet, esi labs saldats, ja gribi buht labs feldmarschals, atmini arweenu, ka sliktam arajam ari maise slikti aug un ka weens saprahtigs — diwu nepraschu wehrts." Winsch bij labs saldats, eewehrots sarschants, stingrs un saprahtigs ofizeers, isweizigs un ismanigs generalis un, beidsot, slawens feldmarschals un kara-wadonis. Dabujis ofizeera tschinu, Suworows dsihwoja tehwa mahjâs un weda weentuligu dsihwi, isbehgdams no ispreezaschanahs un weltas laika nokaweschanas, bet toteesu wairak nodarbodamees weenatnê un paplaschinadams sawu isglihtibu ar lasischanu un paschmahzischanos. Un tâ, no jaunahm deenahm sahkdams, Suworows wisu muhschu isglihtojahs, bet tomehr nezeeta, kâ teiz, „burtu", bet mekleja wisur dsihwu garu. Winsch mehdza sazit, ka lasit wajagot daudz, bet ismahzit masak. Pee plaschahm wehstures un geografijas sinaschanahm winsch wehl peeweenoja matematiku, insceneera mahkslu un daudz sweschas walodas; tâ winsch prata turzisku, wahzisku, franzisku un italisku.

Suworows bij neleela auguma, kalsens, drukstu eerahwees, wahjsch no dabas, bet wehlaku nopublets no darbeem, eewainojumeem un wahtim. Bet kahds leels gars schini sihkajâ meesâ! Mehs, scho laiku zilweki, nemaz newaram eedomatees, kâ tahdu wahrigu meesu wareja tik daudz peeradinat pee darba un gruhtibahm, ka nekahdas gaisa pahrmainas, kara-gahjeeni, nogurdinoscha jahschana nenowahrdsinaja un neatnehma spirgtumu leelajam karawadonim. Suworows ahtri nosirmoja, seja tam palika krunkaina un leesa, bet silahs azis palika arweenu dsihwas un modras. Redse tam usglabajahs lihds pascham wezumam. Katru deenu winsch nolaistijahs ar ledus aukstu uhdeni, guleja arweenu uf seena waj salmeem, pat tad, kad dsihwoja lepnâ pilî. Gresnumu un islepumu winsch nekad nezeeta. Bariba tam bij wisweenkahrschakâ: kahposti, putra, pihragi, bet dsehreens — kwasa. Karâ daudzreiz peetika ar saldata kalteto maisi (suchareem) un uhdeni.

Zentismees drukstu tuwaku eeskatitees schi dischâ zilweka dwehselê. „Nepublatees," — tâ pats Suworows sazija, — „es jums pats wisu atklahschu: waldeneeki mani slaweja, saldati mihleja, draugi mani apbrihnoja, eenaidneeki mani lamaja, galma-laudis par manim smehjahs." Suworowa joki un sobgalibas jau sen pasihstamas kâ asas un kodigas, bet tee bij tikai atbilde uf tahm netaisnibahm un nepatikschanahm, ko peenahzahs zeest wina paschmihlibai, tikko usausa wina slawas swaigsne un kas nemitejahs lihds wezumam. Teesa, ka Suworows mihleja slawu, mekleja to un kâ katrs mirstigais zentahs zihnâ paaugstinatees par leelo publi, pee tam, peesawinajees daschas sawa laikmeta sliktas ihpaschibas, winsch tomehr nesagrahwa zaur tahm sawas tikumibas pamatus un ja ari lozija sawu muguru preeksch zilwekeem un apstahkleem, tad tomehr ne preeksch weena neleeza sawu gribu. Eewehrojamu wihru slawas apskauschana — parasta leeta. Zik paschaizinati apspreedeji un kritiki naw publejuschees „nolikt" eewehrojamu wihru darbus! Ari Suworows neisbehga schim liktenim. Zik daudz winam nepeenahzahs zihnitees ar skaudibu, naidu, masiskeem usbrukumeem. „Laime", „isdoschanahs", kur un kad ween wajadseja, atkahrtoja augstmani pretineeki, bet Suworows teem atbildeja: „Schodeen isdoschanahs, rihtâ isdoschanahs, ak tu Deewin! Wajaga ari drukstu prahta." — un wehl labaki isteizahs wehlaku kahdam walstswihram (Rastoptschinam): „Kas ir laime? Ekseta galwa ihd: laime tam un tam! Laimei ir tikai weens zekuls uf galwas, bet galwa tai plika: proti nu sakert to aiz zekula, — ja isspruks — nenokerst! Kas tad ker laimi aiz zekula? Prahts un genijs."

Par Suworowa kara-darbeem, kâ par karu mehs waram tikai sazit, ka karsch bij Suworowam ihstais darba lauks. Wina dehl tas atsazijahs no dsimtas laimes, atdewa tam sawu godkahribu un dedsibu un tikai par to sapnoja, kâ sawu muhschu wareju nobeigt karâ. Wina weenkahrschâ ihsâ taktika: „azumehrs, schiglums, usbrukums," paliks tabakais mantojums kara-wihreem. „Saldatam duhschiba, ofizeerim wihreschkiba, generalim besbailiba, ihstas flawas mihlestiba, bes godkahribas un lepnibas," — schee wahrdi arweenu paliks par kara tikumu rotu.

(Turpmak beigums.)

Breesmas no Kihneescheem.

Wiseem sinams, ka Kihneeschu pasaulê koti daudz, ka wini wisai darbigi, pee tam winu dsihwes prasijumi koti semi un ka nahkamibâ zitahm tautahm wajadsehs nopeetni ar wineem sazenstees . . .

Par scho jautajumu kahds Lewitows schinis deenâs Peterburgâ turejis preekschlasijumu, kura faturu sche ihsumâ atstahstisim. Wispirms preekschlasitajs apluhko Kihneeschu sapluhschanu Kreewijâ, winu strahdneeku isklihschanu jaunajâ pasaulê un ko ar wineem darit?

Ar Aisbaikala dselszeka usbuhwi sahkahs strauja Kihneeschu eenahkschana Aisbaikalâ. Kihneeschu kaitigais eespaids Amurâ pehz preekschlasitaja domahm tuhlit parahdijees straujâ algas paseminaschanâ selta raktuwês. Weenalga waj tas saimneezigâ sinâ eerestigi waj ne, ka Kihneeschi peepluhdina Kreewijas maleenas un ar sawu pahrleezigo darba lehtibu atnem Kreeweem pehdejo pelnu, — bet nepeezeeschami wajadsigs drihsumâ nopeetni apspreest scho jautajumu, kam ir eewehrojama nosihme preeksch wisahm kulturas tautahm. Tâ ka Kreewija atrodahs tuwaku pee Kihnas ar sawahm robeschahm, tad winai sewischki swarigs schis jautajums.

Pehz preekschlasitaja wahrdeem Kihnâ nomirstot badâ ikgadus gandrihs lihds 70,000 zilweku. Schee nelaimigee pee labakahs gribas newar nopelnit sew deenischku maisi. Bet weenkahrschaku un prastaku kâ Kihneescha „deenischku maisi" mehs nemaz newaram eedomatees. Diwas saujas rihsu par deenu — ta jau ir bagata maise peeaugusham zilwekam . . .

Zik ihsti Kihneeschu dsihwo Kreewijas maleenê — gruhti pateikt, bet winu skaits tomehr tur daudz leelaks, nekâ jaunajâ pasaulê. Tamdehk ka pases Kihneeschreem ismaksâ dahrgi, apmehram 8 rubli par gadu, tad leelakâ daļa no wineem dsihwo bes pasehm, tâ ka rehkinu west par teem naw eespehjams.

Un wiss schis puhlis, — wismaz pehz Kihneeschu eeskateem, — dsihwo koti omuligi. Tur, kur Kreewi pelnija par deenu rubli, Kihneeets bes apdomaschanahs nosit zenu uf pusrubli un wehl masak. Pee tam pee schihs pelnas tee wehl puhlahs „eetaupit"!

Mandschuras dselszelsch, kâ sinams, teek buhwets weenigi gandrihs no Kihneescheem. Pee kahda usnehmeja strahdâ kahdi 30,000 Kihneeschu, kas pelna muhsu naudâ ne wairak, ne masak kâ — 25 kap. par deenu, protams pee tam ar sawu maisi. Pawisam tur strahdâ pee dselszela kahdi 200,000 Kihneeschu.

Weenigais apmeerinajums mums, ka Kihneescheem, kâ teiz, darbs nemaz nesokahs, neeet no rokas. Par peemehram to paschu darbu, ko sinamâ laikâ pastrahdatu peezi Itaileeschi, Kihneeschu wajaga — wesela fimta! Bet toteesu Kihneeschu strahdneeki atkal wairak prot turetees kopâ. Ja Kreewu strahdneeku kopsabeedribai (artelim) nedos darba weenu mehnesi, wina isputehs, bet Kihneescheem nedodeet darba diwi, trihs mehneschi, wini tomehr turesees kopâ.

Kihneeschi ir sewischki isweizigi saknu dahrskopji. Wisur ap dselszeka lihniju saknu dahrskopiba atronahs

programas. — Zaur agronoma J. Bisseneeka kga gahdibu tiks kursu notureschanas weetâ isstahditas wisadas peensaimneezibas maschinas un rihki, ar kureem mahzits peensaimneeks eerahdihs kâ jarihkojahs un pasneegs ari mahzibas par peensaimneezibu. —

Kursu mahzibu pasneegschana sahksees 11. Junijâ pulksten 6 wakarâ un beigsees 20. Junijâ pusdeenâ.

Peedalischanahs pee kursu mahzibahm ir Kursemes Bischk. Beedr. beedreem un dahmahm, tiklab beedrenehm kâ nebeedrenehm par brihwu. Nebeedreem ir jamaksâ uz wisu laiku 3 rubli un deenahm 50 kap. par deenu. — Par usturu, kas tahdu wehlahs dabut, jamaksâ uz wisu laiku 6 rubli jeb deenahm 60 kap. par deenu; usturu war ari katris sawu nemt lihds. Gultas drehbes janem katram balibneekam pascham sawas lihds.

Lai atweeglinatu pa dselszeku atbraukuscho kursistu nokluhschanu uz kursu notureschanas weetu, tad sabraukschanas deenâ, 11. Junijâ weens no beedribas lozekkeem atradisees Jelgawâ, Peterburgas weesnizâ pee Wahzu basnizas, kas dos kursisteem aisrahdijumus, kâ uz kursu notureschanas weetu aisskluhstams.

Ahnes-Tetelmindes Wainas sasneedsamas no Jelgawas pa Jelgawas-Rigas schosejn 6. werstê pee Unkas kroga pa labo roku no schosejas nogreeschotees.

Kursemes Bischkopibas Beedribas preekschneeziba.

No ahrsemehm.

Uz kara-lauka Angli atkal eet naigi uz preekschu un pehz jaunakajahm sinahm winu preekschejee pulki jau pahrgahjuschi pahr Waal-upi. Ar to gan naw sazits, ka wisa Oranschas brihwwalsts jau buhtu Angku rokâs. Seemeļ-rihtu pusê wehl weetu weetahm atronahs Buhru pulki, ar kureem Angkeem wehl pa reisei isnahk sadurschanahs. Tâ wairakkahrtigas zihnas bijuschas pee Heilbronas, kur uswahretaji, kâ leekahs, bijuschi Buhri. Taischu Buhru pulki te par masu, lai waretu Angku spehku nopeetni no sahneem apdraudet. Labaki, kâ rahdahs, Buhreem tagad weizees ar dselszeka saboja-schanu, jo no Angku paschu puses sino, ka uz seemeļeem no Kronstates dselszeksch 200 weetâs ispostits. Tomehr lords Robertss naw kawejees ar sawu stipro spehku dotees gar dselszeka lihniju uz preekschu. Winam eepakaļ, wairak uz rihteem, eet generalis Hamiltons, kura usdewums ir, apsargat Robertsu no muguras un isdsiht Buhrus no Oranschas seemeļu-rihtu dakas. Uz kreisâ spahrna rihkojahs generali Hunters un Metuens. Hunters jau atronahs aiz Waal-upes; winsch eenehmis Kristianiju un pehz pehdejahm sinahm jau aissneedsis Klerksdorpu, kamehr Metuens eet no Hoopstates uz preekschu. Bullers ari jau aissneedsis Transwales robeschas un stahw schimbrihscham Buhreem preti pee Volksrustas. Eepreeksch gan winam pee Rukestles gadijusehs masa nelaime, jo tur kahdi 70 wihri eeskrehjuschi Buhru lamatâs un tikuschi sawangoti; bet tahdi neeki nespehj trauzet Bullera tagadejo wareno duhschu, kahda parahdahs sewischki wina skanajâs telegramâs, ko winsch raida uz Londonu.

Angli wispahr tagad juhtahs waj par wisas pasaules uswahretajeem. Tihrais preeku reibonis winus sagrahbis par Mefkingas atswabinaschanu. Kâ lasitajeem jau no pagahjuschâ numura telegramahm sinams, tad ari scho trescho no Buhreem aplenkto pilsehtu Angkeem nu beidzot isdewees atswabinat. Angku kara-spehkam no deenwideem tuwojotees, droschsirdigais presidenta Krügera snots Elofs ar neleelu kareiwju pulzinu, sastahwoschu wiswairs no ahrsemneekeem, isdarijis peepeschu usbrukumu. Winam ari laimejees jau eenemt kahdus no Angku apzeetinajumeem; bet tad Angli usbruzeju pulzinu isschkihruschi diwâs dakâs, no kurahm weena iflaususehs atpakaļ, bet otra, pee 90 wihru, lihds ar paschu komandantu Elofu eelenkta un sawangota. Pa tam stiprakais Buhru spehks daschas werstis uz deenwideem no Mefkingas stahjees pretim Angkeem, kas steiguschees eelenktajeem palihgâ. Ari te pehz ilgakas zihnas Buhreem beidzot wajadsejis atkahptees un tâ Mefkingu atstaht Angkeem. Sina par Mefkingas atswabinaschanu Anglijâ sazehlusi wehl nepeedsihwotas gawiles, leelskakas nekâ pehz Ledismitas waj Kimberlejas atswabinaschanas. Komandantu Baden-Powelu, kas 9 mehneschus ilgi Mefkingu aisstahwejis, Angli nesin kâ stawet un zildinat: leelaka warona par winu naw wehl pehz Angku domahm pasaulê bijis. Pat sweschâs malâs Angli sawâ Mefkingas drudsi weetahm nehmuschees taisit nepeederigu trazi. Tâ Parises isstahdê kahdâ nodakâ daschi Angli iskahruschi wehsti par Mefkingas atswabinaschanu un sahkuschi dseedat sawas patriotiskahs dseesmas. Bet te ari drihs bijis bars Frantschu klaht, kam schahda Anglu isturescha nahs nemaz nebijusi pa sobam un iszehlusehs stipra pluhkschanahs — Mefkingas dehl. Par tamlihdsigeem notikumeem sino ari wehl no zitahm weetahm un wisi wini gaischi rahda Anglu warmahzigo augstprahtibu un reebigo uspuhtibu. —

Un kâ lai ari Angli tagad nejustos tik droschi un wareni?! Uz kara-lauka wineem tagad weizahs labi un zitas leelwalstis pret Anglijas warmahzibu negrib ne pirksta pazelt. Weltigi Buhru suhtni meklê sawai taisnibai atsstahwetaju. Leelas zeribas wispahr lika uz Seemeļ-Amerikas Sabeedrotajahm Walstim. Bet nule Buhru suhtneem ari tur pasinots, ka naw ko domat uz Sabeedroto Walstju eejautschanos. Gan pati tauta suhtnus wisur sanem ar leelako sirsnibu un lihdsjuhtibu, gan laikraksti skani pazeļ sawas balsis pret Angliju, bet ko tas palihds? No tahdas nesaskanas starp tautu un waldibu gan war Amerikâ izseltees nepatihkamas eekschejas jukas, bet kahds labums no tam arletu Buhreem?! —

Kâ auksta uhdens gahse uz Angku karstajahm galwahm laikam buhs ta sina, ko nule telegrafs isnesajis, proti, ka Durbanâ parahdijees mehris. Kad jau mehris wispahr ir breesmigs weesis, zik wairak tad wehl no wina jabihstahs uz kara-lauka, kur gruhti, waj reisehm pat neeespehjami isleetot wisus tos lihdsekkus, kas wajadsigi pee schihs nahwigahs slimibas apspeeschanas. Sina nahkusi no waldibas puses, tadehl par winas pateesibu newar schaubitees. War jau buht, ka isdodahs slimibu paschâ sahkumâ apturet; bet ja ta dabun Durbanâ eeweestees, tad winai nahksees gruhti zeku tahlak Natalâ eekschâ aisspostot, kur tad wina drihs ween waretu aissneegt ari Angku kara-spehku. Angkeem tâ kâ tâ jau daschabas sehrgas nodara leelu skahdi, bet ja nu wehl breesmigais mehris peebeedrojahs, tad wini par sawahm uswarahm war gan dabut pahrak dahrgi samaksat. Zik nikni Angkus slimibas waiâ, spreeschams peemehram no tam, ka weenam pascham Angku laikrakstam apmiruschi uz kara-lauka jau 15 sinotaji. —

Wahzijâ leelais ustraukums tâ sauktâ Heinzes likuma dehl it negaidot aprimis. Stiprâ zentra jeb katoku partija, redsedama malu malâs tik stipru pretestibu, atsinuse par labaku peekahptees un atlaiduse no preekschlikuma wisus tos paragrafus nost, ko waretu isleetot par skâhdi rakstneezibas un mahksias brihwibai. Tâ aprimuse pretestiba un jaunais likums weegli isnahzis zauri. —

Morokâ issludinats „swehtais karsch". Zehloni un noluhki naw wehl ihsti issinati. Taischu Angku laikraksti wehro, ka wainigi buhschot Franzuschi, kas slepen sazekot jukas, lai tad wineem buhtu eemesls isplatit sawu waru Morokâ, pa to laiku, kamehr Angkeem wehl zitur darba deesgan. —

No eekschsemehm.

No Peterburgas. Mahzitaju wehleschanas. Swehtdeen, 7. Maijâ, swinigâ kahrtâ eeweda lihdschinejo Jesus Wahzu draudses ganu K. Walteru par mahzitaju schejeenes Wahzu Petera basnizâ, mahzitaja Findeisena weetâ, kas pehz sche nokalpoteem 40 gadeem wezuma un neweselibas dehl atstahjahs no sawa amata. Eeweschanas aktu isdarija generalsuperintendents Pingouds ar mahzitajeem Fehrmani un v. Keussleru. — Mahzitaja Hasenjägera weetâ, kas atstahj sawu weetu pee Katrinas basnizas, ir eewehlets M. Hesse, lihdschim Annas draudses palihga-mahzitajs. M.

No Peterburgas. Jaundibinatâ Eekschleetu Ministra beedra amatâ eezelts schandarmu korpusa komandeers, generalis firsts Swjatopolks-Mirskis, atstahjot to lihdschinejâ amatâ.

Baltijas krogu leetâ isdoti sekoschee nosazijumi: 1) Krogu ihpaschneekeem ahrpus pilsehtahm Kursemê, Widsemê un Igaunijâ, kuri isnehmuschi patentes lihds 23. Aprilim 1900. g., pagarinat krogu usturescha nu lihds 1. Julijam 1900. g.; pee tam weetejâ reuteja jaeemaksâ 9 rbl. 32 kap. patentu nodokla no kroga un isdotâ kwitanze tad ispildâ patentes weetu; 2) atkaut wajadsigo patentu isdoschanu dsehreenu pahrdoschanai minetôs krogôs no 1. Julija 1900. g. lihds 23. Oktobrim 1900. g. waj no 1. Julija 1900. g. lihds 23. Aprilim 1901. gadam; pee tam patentes nodokli jamaksâ pehz usdotâ laika. (K. G. A.)

No Permas. Wahjprahtiba aiz pahrpuhleschanahs. Maschinistam K., kâ „Birsch. Wed." sino, 10. Martâ bijis jawada wilzeens no Tschusowas uz Biseru. K. atteizees no wilzeena wadischanas un luhdsis, lai tam lauj drusku isguletees, jo winsch jau trihs deenas un trihs naktis neesot nemaz gulejis. Bet K. luhgums naw tizis eewehrots un winam bijis jabrauz. Zeka no Tschusowas uz Biseru K. palizis wahjprahtigs un naw peeturejis wilzeenu pee Wischas stanzijas. Maschinista palihgs un krahsnkuris ejot nolekuschi no wilzeena, kamehr tas aisskrehjis tahlak. Tikai wehl pehz kahda laika kondukteereem isdewees nobremset wilzeenu un tas beidzot apstahjees; bez tam lokomotiwei peetruhzis ari twaika. Maschinists tizis iznekets no dselszeka ahrsta un nosuhtits uz Permas wahjprahtigo slimnizu. Rokas un kruhtis maschinistam bijuschas breesmigi apdegušchas.

No Harkowas. Nosazijumi. „Harkowas Gub. Awisês" nodrukati no weetejâ gubernatora isdoti nosazijumi, kas aisleedz katru sapulzeschanos un sadruhsmeschanos uz eelahm, platscheem, dahrsôs, priwat-weetâs u. t. t. Wainigee tiks soditi ar lihds 500 rubku leelu naudas sodu waj arestu lihds trihs mehnescheem.

No Kischinewas. 200,000 rubku winnests pehdejâ isloses jumâ kritis schejeenes semstes waldes preekschsehdetaja Semigradowa brahlim.

No Samaras. Leela dselszeka nelaime. Naktî no 3. uz 4. Maiju sche notikuse leela dselszeka nelaime, sadragats wesels pretschu-pasascheeru wilzeens, pee kam ari daudz zilweki dabujuschi galu. Kâ „Nowosti" sino, wilzeens sastahwejis no 33 wagoneem un 2 bagaschas wagoneem un skrehjis ar ahtrumu 15 werstu stundâ. Pulksten 11,25 min. naktî 482. werstê uz Samaras-Slatoustas dselszeka ejot lejup wilzeens azumirkli apstahjees, weena daļa wagonu sasweduschees uz weenu pusi, wilzeens nostrehjis no sleedehm kahdu simts asu un — wagoni nogahzuschees lejâ. Septini wagoni ar aizgahjejeem sadragati drupâs, seschi wagoni stipri sabojati, dselszeksch kahdu 120 asu tahlumâ wiss bijis apklahts ar drupahm un gruweschem. Kleedzeeni, eewainoto waidas un steneschana, seewu un behrnu waimanas nakts-klusumâ bij schausmigas. Daschi atrasti pagalam, kahdi 30 zilweki gruhti eewainoti. Uz nelaimes weetu nobraukuschi teesu ismekletaji un dselszeka preekschneeki. Nelaimes gadijuma zehlonis — semneeku lopi, kas staigajuschi pa dselszeku.

No Wjasmas. Leels ugunsgrehks sche nodedzinajis weselu pilsehtas daku. Uguns zehlusehs kahdâ sehrkozinu fabrikâ. Uguns isplatijusehs ar tahdu sparu un ahtrumu, ka 2—3 stundu laikâ 2—3 werstu leelais gabals bijis weenâs leesmâs. Weetejee ugunsdsehseji neka nespehjuschi darit breesmigajai uguns juhrai.

No Peterburgas. Pahrgrosiba pasta leetâs. Eewehrojot to, ka bijuschi gadijumi, ka suhtita nauda uz pasta nonemta no personahm, kas usrahdijuschas wiltotas pases, pasta Wirswalde nosazijusi, ka suhtijumi un pahrweduma summas war weenigi isdot adresatam, kas usrahda sawas personas apleezibai no weetejahs polizijas apleezinatu pasi. Turpretim usrahdot pases, kas nebuhs usrahditas weetejai polizijai, korespondenzijas un pahrwedumi tik tad tiks isdoti, kad nebuhs nekahdu schaubu, ka pase peeder usrahditajam.

— **Krona palatu** jaunais eerehdnu schtats, kâ „Düna-Ztg." sino, tikschot eewests ar 1. Janwari 1901. g. Lihdschinejahs eerehdnu algas tikschot paaugstinatas par 35—50 prozentu.

— **Smalki eerihkota masa sagku banda.** Schejeenes Apgabala teesâ swehrinateem peedalotees tika isteesata prahwa pret sagku bandu, kas sastahweja no kahdeem 20 semneeku behrneem 13, 14 lihds 17 g. wezumâ. Tee ir wisi bijuschi bez maises, ziti isbehguschi no saweem wezakeem, meistareem un t. t.; winu naktspatwersmes — sem tilteem, tukschôs pagrabôs, augscheenês. Kâ Peterburgas Wahzu awise sino, tas ismanigakais no wiseem — 15 gadu wezs — bijis galwenais wadonis un meistars, wisi tam paklausijuschi un uz wina wahrdu tâ sakot gahjuschi uguni. Uz wina pawehli sagleni apmekleja basnizas, atklahtus dahrsus, isrihkojumus, wisur, kur druhsmejahs wairak publika. Leelakâ daļa nodarbojahs ar labatas sahdsibahm un ar wislabakajeem panahkumeem. Bet „ta stunda nahk, ta stunda nahk", kad ari sagku laimes swaigsne nodzeest. Peterburgas polizijai jau bij nahzis ausis par labatas sahdsibahm wairak basnizâs. Scho leetu ustizeja ismeklet slepenpolizijas eerehdnim Sotowam. Eerehdnis apmetahs pee basnizas, no kureenes winsch wisu wareja labi pahrredzet. Tur winsch pamanija pahris sehnu, kas loschnadami gluhneja apkahrt, neka nedomadami no basnizas swehtuma. Kad kahda glihta dahma, pee basnizas nopirkusees basnizas swezites, eegahja basnizâ, puikas tai sekoja. Ari eerehdnis atstahja sawu weetu. Masee blehschi, pamanijuschi eerehdni, gribeja aisschmaukt projam, bet eerehdnis teem sekoja uz pehdahm un abus apzeetinaja. Izrahdijahs, ka tee bij diwi amatneeku mahzekli, aisbehguschi no meistareem: Ignatijs Malafejews, 15 gadu wezs un Aleksejs Snigarews, tikpat wezs. Izrahdijahs, ka wehl ir kahdu 17 sagleenu, kas wisi strahdâ sawa wadona Malafejewa rihzibâ. Tas gahdaja par wisu sawu saimi. Bet bij wehl kahda persona — kas tâ sakot dewa aiswehju masajeem sagleem — mahjas ihpaschneeks, 42 gadi wezais Jegors Orlows; tas apgahdaja jaunajeem puischeem neween prowijantu, bet ari brandwihnu, alu un — skukus. Katram beedrim bij saws wahrds, kâ „Pihpmana Ignats", „Leelmana Leschka", „Garausis Kokka", „meesneeks", „dullais", „aitas galwa" un tamlihdsigi. Pawisam swehrinateem tika usstahditi 205 jautajumi. Teesa atsina apsuhdsetos par wainigeem un noteesaja Orlowu ar wisu teesibu saudeschanu uz 1½ gada arestantu nodakâ, lihds 17 g. wezos sagkus nodot laboschanas eestahdês un jaunakos nodot pahrmahzibai winu wezakeem, radineekeem waj aizbildneem.

— **1899. g. pa wiseem dselszeleem** Eiropas un Asijas Kreewijâ braukuschi 83,565 tuhkstoschi pasascheeru un ar maso ahtrumu suhtits 6,677,754 tuhkstoschi pudu pretschu.

No Sudras (Kurskas gub.). **Kreewi Anglu wangneezibâ.** Schi aprinka trihs semneeki atsuhtijuschi luhgumu, lai tos atswabinot no Angku krahtina, kurâ tee sehschot jau wairak mehneschus. Izdsirduschi par Buhru karu, semneeki eekarsuschi un steiguschees Buhreem palihgâ, peedalijuschees ari wairak kaujâs pret Angkeem, bet beigâs, kâ redsams, krituschi Angku krahtinâ. Angli naw wis tos suhtijuschi uz Helenas salu, bet uz Londoni un atkahwuschi teem luhgt Kreewu waldibu, lai tos atswabina no wangneezibas. Wehl gan naw sinams, waj winus atswabinahs.

Widseme.

Widsemes generalsuperintendents Fr. Hollmanas kungs, kâ „Rig. Kirchenbl." sino, 10. Maijâ aisbrauzis uz diweem mehnescheem atwaļinajumâ uz ahrsemehm, ahrsteschanahs noluhkâ. 4. Maijâ winsch islaidis zirkularu, pehz kura Widsemes mahzitaju schagada sinode top sasaukta uz 23. Augustu Wilandê.

No Rigas. Kas wainigs, tas bailigs. Ka Rigâ ir glaunu kungu deesgan, kas prot peeschmaukt lauzineekus, par to laikrakstî sino gandrihs ikdienas; sekoschais gadijums turpreti leezina, ka kahds lauzeneeks peeschmauzis ari Ridsineeku, kaut gan ar pukstoschu sirdi un apsinadamees sawu grehku wainu. Schinis deenâs kahds buhwmateriala tirgotajs G., kuram materiala noliktawa pee pilsehtas grahwja blakus seena tirgotawai, brauzot ar saweem materialu wesumeem saduhrahs ar pretim brauzoscha lauzeneeka seena wesumu, tâ ka preekschejâ sirgu iltsis eeduhrahs seena wesumâ. G. panem lauzeneeka sirgam pee galwas un pagreesch to sahnus, usbrehkdams pascham kutscheerim „waj tâ Rigâ jabrauz!" Te bijis kur nebijis isleen no seena wesuma kahds otrs lauzeneeks un laisch, ko kahjas nes projam! Wisi azumirkli pahrsteigti, ka zilweks uz reisi tikpat kâ no semes islihdis un behg projam kâ no nelabâ. Pehdigi mihkla isskaidrojahs. Seens Rigâ loti dahrgs, lihds 12 rubku birkaws, un seena wedeji sagudrojuschi, kâ tikt pee labas dseramas laudas, proti, weens eelihdis wesumâ un lizees uz twaireem noswehrtees par seenu. Schis „kuifis" naw nemaz tik sliksts, jo ja wihrs swer kahdas 200 marzinas, tad sawi peezi seschi rubki rokâ! Bet tikliihs G. sahzis lauzeneeku bahrt un kertees sirgam pee galwas, te otrs seena wesumâ, kam sirds jau tik laikam sita peezpadsmit, nodomaja: nupat beigas ir, — blehdiba ir peenahkta un tadehl labak laistees lapâs! ... Ja, kas wainigs, tas bailigs. (D. L.)

No Rigas. Kalpus un kalpones preeksch lauku darbeem tagad wisai leelâ mehrâ sahk meklet ari pa Rigas weetu apgahdaschanas kantoreem, bet Rigâ eenahkuschee laukstrahdneeki lihdschim te wehl loti maz peeteizahs uz weetas meleschanu lauku darbôs — un ja ari to dara, tad tikai grib eestahtees muischâs deenestâ un darbâ, kur esot labaka dsihwe un leelaka apgahdiba slimibas gadijumôs. Lai nu buhtu ari tâ, bet wairak japeeteizahs Rigas kantorôs preeksch lauku darbeem gan buhtu tâ wihreescheem, kâ seewetehm. Newar jau nemaz to domat, ka wiseem lauku puischeem un meitahm, kas Rigâ uz dsihwi apmetuschees, tê jau ari allasch ir pastahwigs darbs un pelna, bet wineem gan nebuhs sinams, ka tee zaur Rigas weetu apgahdaschanas kantoreem sew war ismeklet weetas uz laukeem pehz paschu patikschanas. Buhtu tapehz jawehlahs, ka schee Rigas kantori uz preekschu zaur sludinajumeem weetejâs awisês darit plaschaki sinamu, ka winôs kaudis war meklet pehz weetahm ari uz laukeem, kâ to weens schejeenes kantoris (leelajâ Smilschu eelâ № 16) jau ari eesahzis darit un schahdâ zekâ tad ari teescham wairak eespehj peesolit kalpus un kalpones ari preeksch lauku darbeem. — Sewischki tahdus puisenus un meitenus, kureem audsinaschana un pahrtika Rigâ ir loti slikta un truhziga, deretu labaki peeteikt Rigas weetu apgahdaschanas kantorôs uz weetu dabuschanu par lauku ganeem. Austars.

No Wez-Peebalgas. Nelaimes notikums. 18. Aprila rihtâ agri atrasts zeka malâ grahwi jau sastindsis kahds wezs wihrs, schejeeneetis D. Wehlu wakarâ D. gahjis no N. kroga uz mahju. Bet aiz nespehka eekritis grahwi, kurâ bijis nedaudz uhdens. Newaredams ar saweem wahjeem spehkeem izseltees, D. gan buhs sauzis pehz palihga, bet neweens naw dsirdejis, jo bijis jau, kâ teikts, wehls wakars. Fr. Airetajs.

No Rigas. Walkas skolotaju seminarâ par luteranu tizibas mahzibas pasneedzeju eezelts mahzitajs J. Ruzels.

— **Rigas juhrmalâ** Slokâ un Dubultôs ar 1. Juliju sch. g. atwehrs Waldibas pirmmahzibas skolas, Slokâ — preeksch meitenehm un Dubultôs preeksch meitenehm un sehneem. Schihm skolahm kronis dos 850 rubku par gadu katrai un weenreiz 300 rubku katrai preeksch mahzibas lihdsekku eegahdaschanas.

Rigas pretubagotaju beedriba ari 1899. gadâ nodarbojusehs ar drusku un atlikumu lasischanu un ar deesgan labeem panahkumeem. Nederigus atkritumus wina sanehmuse no kahdahm 900 saimneezibahm, pret apmehram 850 saimneezibahm gadu agrak. Pee scho dahwanu lasischanas un tahlakas isstrahdaschanas wina pabalstijuse kahdas 23 personas ar darbu, kam darba truhzis. Par scho darbu, pawisam kahdas 848 deenas, beedriba samaksajuse 169 rbl. 10 kap., kauschu usturs winas patwerstmê ismaksajis 174 rbl. 12 kap., peeskaitot wehl kahdas masas seemas swehtku dahwanas un gabalu darbu, beedribai drusku lasischana ismaksajuse 827 rbl. Eenemts par salasiteem preekschmeteem, tos pahrdodot leelumâ, 571 rbl. 98 kap. un pahrdodot masâs dakâs 945 rbl., tâ ka peeskaitot wehl klaht 18 rbl. 32 kap. leelo atlikumu no 1898. gada, beedriba par druskahm pawisam eenehmuse 1552 rbl. 15 kap. Atskaitot wehl wisus zitus isdewumus no schihs summas, drusku lasischanas komiteja galwenajai kasei warejuse nodot kâ tihru atlikumu 500 rbl. pret 100 rbl. gadu agrak. Tikai jawehlahs, ka publika pret teizamo leetu parahditu wehl leelaku interesi, nederigas druskas un atkritumus sawâs saimneezibâs pateescham krahtu un tahs tad atwehletu beedribai. (D. L.)

No Lodes (Skujenes draudsê). **Aisbehdsis.** Daschâs Zehsu aprinka draudsês „scheptneeku scheptneeki" — Schihdi — ir eerihkojuschi sawus daschadu pretschu weikalus. Manigee „weikalneeki" pratuschi wisus sawus konkurentus pahrwaret, dodami par lehtakahm zenahm, bet toteesu ari wahjaku prezi. Pirzeji, neeewehrodami labumu, bet raudsidamees tikai uz lehtumu, labpraht no tahdeem Schihdu weikaleem pirka. Tahdi Schihdu weikali atraduschees Lodê, Wez-Peebalgâ, Jaun-Peebalgas Kahpurkalnâ u. z. Lodê dsihwojoschais Schihds M. Gr. nule pasudis „kâ pa Mikeleem". Kadehl tad pasudis? jautahs lasitajs. Leeta schahda: Gr. bij aisnehmees no daschcem schejeenes un apkahrtnes eedsihwotajeem paprahwas naudas summas. Negribedams atdot, Gr. „laidees prom" waj nu uz jauno pasauli, waj zitur. Bez tam wehl pilsehtâs — Zehsis un Rigâ — Gr. isnehmis par wairak tuhkstoscheem rubkeem „uz krihta". Summa, kuru Gr. „aissteepa", ir tâ ap 7000 rubku leela. Bet kadehl tad tahdam „weikalneekam" bij nauda jadod? Ah, Gr. jau dewa „bailigus" prozentus — 10—15%. Tagad Gr. braukâ waj dsihwo swilpdams, bet tee, kam suda kahdi simtini, „uswelk sehro meldiju bez mutskas". Ustizatees, bet paschi sinat, kâ un kam! .... Fr. Airetajs.

No Rigas. Labi weikali. Rigâ jau gadeem dsihwo kahds kungs, kursch par sawu slauzamo gotinu israndsijis kahdu beedribu un kura weenigâ „nodarboschanahs" ir — buht par beedribas preekschneeku. Schis kungs sawu daudzo „saru beedribu" dehl pasihstams ari lauzineekeem. Schajâ beedribâ preekschneezibas lozekli ir gandrihs wisi preekschneeka tuwi radineeki, turpretim retee sweschineeki tahdi, ka wini gan maz ko nosihmê. Daschi rewidenti ir tahdi, kas neprot lasit un „rakstwedis" pat neprot wairak rakstit kâ sawu wahrdu. — Pehdejâ laikâ atkal kahds zits kungs, laikam nemdams no augschâ minetâ kunga paraugu, usmetees par leelu beedribu dibinataju: dibina behrnu, kristibu un puhra beedribas, ar wahrdu sakot, mak uz wiseem gangeem. Katram „beedram-dibinatajam", tas ir tam, kursch wehlahs eestahtees kâ beedribas dibinatajs, jaeemaksâ 1 rbl. Daschi lautini sawas balbas naudas jau eemaksajuschi preeksch wesela gada, bet jaunajahm beedribahm wehl weenadi teek peenemti „beedri-dibinataji". Pret eemaksato naudu twihtees nekahdas neteek isdotas un beedriôu dibinatajam zi-

---

weenigi Kihneeschu rokâs. Tâ peemehram par pusotras puhraweetas dahrsa semes Kihneeschi tur maksâ lihds 100 rubku nomas naudas.

Kihnas waldiba lihds pehdejam laikam stingri aisleegusi saweem pawalstneekeem selta rakschanu sawâ semê. Selta razejs un laupitajs — tee abi ir weenadi noseedsneeki un sodami — ar nahwes sodu. Tamdehl Kihneeschi dodahs darbu meklet uz Amuru, kur Kreewu selta mekletaji labpraht tos peenem pee selta rakschanas, tamdehl ka tee lehti strahdâ un, kâ domâ, masak sog. Tâ kur agrak ismaksaja par katra solotnika (1/96 no mahrzinas) selta eegubschanu lihds 3 rubku, peenemot Kihneeschus par strahdneekeem, ismaksâ tik lihds 2 rubli. Bet leels daudzums selta tomehr no Sibirijas eet uz Kihnu un zitahm semehm, bet ne uz Kreewiju. To noblehdi Kihneeschu selta mekletaji.

Wehl ir kahds taunums, ko Kihneeschi eenes Kreewijâ, tas ir winu brandwihns, ko tee isgatawo no rihseem un sasahko. Waj schis brandwihns weselibai kaitigs, to wehl newar sinat, bet winsch tik nejauki smirdz, ka zilwekam, kas naw ar scho smaku apradis, no ta taisni paleek nelabi. Bet tâ ka schis brandwihns loti lehts, tad winu wispahrigi leeto Amuras saldati un kasaki.

Sihkumi.

Selta nauda teek tagad kalta 15, 10, 7.50 un 5 rubku gabalôs. Nauda neteek kalta no tihra selta, bet uz 900 daļahm tihra selta teek nemts 100 daļu wara (900 prowes). Sudraba nauda teek kalta 1 rubļa, 50 un 25 kap. gabali no 900 prowes un 20, 15, 10 un 5 kap. gabali no 500 prowes. Wara nauda teek kalta 5, 3, 2, 1, ½ un ¼ kap. gabali, no 2 podi wara par 50 rubku. Papihra nauda tagad ir schâda: 500, 100, 25, 10, 5, 3 un 1 rubku gabali. Rubļa, peezun desmitrubku gabali neteek wairs isgatawoti. Bez tam schogad tiks islaisti 50 rubku gabali, silganas krahsas ar Keisara Nikolaja I. gihmetni, gada skaits 1899.

—l.

tas nodarboschanahs naw, kà augschà minetà. Tapehz eseet usmanigi un pahrleezinatees labi, ar kahdeem kungeem jums „tajàs beedribas leetàs“ katru reis ir darischanas! X.

No Widsemes. Saimneezibas sinas. Jau agraki sinojam, ka Widsemes kreditbeedriba pehdejà laikà jo eewehrojamà kahrtà sahkuse ruhpetees ari par semkopibas pazelschanu zaur naudas aisdoschanu. Tagad te waram peesihmet, ka tee 100,000 rbl., kurus schi beedriba pagahj. gadà nolehma aisdot semes uslaboschanas noluhkeem Widsemè, schogad taps isdaliti — netik ween leel-, bet ari masgruntneekeem. Finantschu ministrija jau apstiprinajuse scha aisdewuma sewischkos nosazijumus. Naudu aisdoschot leesas semes mehfloschanai, purwju nosusinaschanai, welgas semes un plawu isgrahwoschanai un ziteem wisnotal wajadsigeem semes laboschanas darbeem. Aisdewumu isdeweja ir Widsemes ekonomiskahs sozietetes zentralkomiteja; schi komiteja pahrbaudihs uslaboschanas projektus un ari pahrluhkos winu isdarischanu. Aisnehmuma atdoschanas terminsch buhs nolikts us 20 gadeem. — Walmeeras aprinkì, it ihpaschi Burtneeku un Renzenu pagastôs, tagad ir wairak nekà 15 tschetrsirgu spehka twaiku kukmaschinu darbà. Schihs kukmaschinas peeder waj nu wairak saimneekeem kopà, waj weenam pascham sawa, waj ari weenam pascham wairak. Schihs maschinas suhta apkahrt darbà un konkurenze daschôs nowadôs tagad ir tik leela, ka puhru labibas jau iskuk par 7 kap., kur agraki bija jamaksà 10 un wairak kap. Sewischku wehribu daudſ Walmeeras aprinka semkopji tahkak peegreesch peensaimneezibai. Preeksch kahdeem 5 gadeem tè wehl neatradahs nekahdas seernizas, bet tagad to skaits jau leelisku peeaudsis. Bes tam tè nahk wehl aisweenu jaunas klaht. Seernitschu dibinataji ir netik ween leel-, bet ari masgruntneeki. Par leelu labumu schihs seernizas ir preeksch tuwejahm muischahm un semneeku mahjahm, jo seerneeki te pehrk peenn par 3 lihds 4 kap. stopà. Daschi saimneeki, kas tura 10 lihds 12 gowis, no pahrdotà peena gada laikà eenem lihds 500 rbl. Walmeeras aprinka seeri sawas labahs garschas dehl ir koti eezeeniti un winus pahrdod us Rigu un Peterburgu, waj ari taisni us ahrsemehm, pa leelakai daksai us Dahniju un Angliju. Wiswairak pagahj. gadà tika eewehrotas zentrifugas, no kurahm atlez wairak pelnas. Daudſ pagastôs wairak saimneeki schihs peenamaschinas jau eegahdajuschees un ar tahm sawu peenu ahtri un us to labako isstrahdà. Tagad Walmeerasmuischa suhta ikdeenas pat saldu peenu us Peterburgu un — pateizotees tagadejeem peena suhtijumeem sewischki eerihkoteem wagoneem un peena produktu semam tarifam — nopelna it labu naudu. Wispahrigi jasaka, ka zaur peensaimneezibu Walmeeras aprinka semkopju materialais stahwoklis eewehrojamà mehrà usplaukst. — Matischôs tagad eerihkotas jau 77 seernizas; ar schejeenes seereem tirgojahs netik ween pa Rigu, bet ari pa tahlakahm Kreewijas weetahm — un tos issuhta pat ari us ahrsemehm. K. Bm.

No Strasdu muischas pee Rigas. 9. Maijà sche **eeswehtita** jauna ehka wihreeschu aklo eestahdei. Eeswehtischanas zermoniju isdarijis prahwests Gaethgens. Eestahde eerihkota preeksch kahdeem 30 aklajeem.

No Walkas. Walkas Latweeschu dseedataju koris, kà „Walk. Anz.“ sino, 11. Junijà isrihkos dseesmu swehtkus par peeminu preeksch 35 gadeem noturetajeem pirmajeem tahdeem dseesmu swehtkeem. Dseedataju skaits buhschot ap 300. Isrihkos garigu un laizigu konzertu.

Kurseme.

Kursemes gubernators kambarkungs ihstens walstspadomneeks Swerbejews, 12. Maijà sch. g., pahrbrauzis no Peterburgas, usnehma gubernas pahrwaldibu. (K. G. A.)

Kursemes Gubernas Semneeku leetu komisija sch. g. 5. Maijà apstiprinajuse taksi par atlihdsinajumeem personahm, kas teek eesauktas pee mescha dsehschanas tahkaku kà 15 werstes no winu dsihwes weetas. Pehz schihs takses mescha ihpaschneekam jamaksà par katrahm 24 stundahm, kuràs dsehsejs atrodahs projam no sawas dsihwes weetas: strahdneekam 75 kap., strahdneekam ar sirgu — 1 rbl. 50 kap. (K. G. A.)

Kursemes gubernatoram kambarkungam ihstenam walstspadomneekam Swerbejewam, kà „Wald. Wehstn.“ sino, 3. Maijà bijuse laime stahditees preekschà Keisareenei Marijai Feodorownai.

No Rengu pagasta. Ugunsgrehks. 2. Maijà nodedsa schejeenes Wehweischu mahjas. Uguns zehlees no laidara un ahtri isplatijees pa zitahm ehkahm. No wisahm ehkahm wesela palikuse tikai rija. Zaur ko uguns zehlees, wehl naw sinams. Klaidonis.

No Cezawas pagasta. Daschadas sinas. Cezawas muischà ar skubu ween zek ehku, kurà eeweetosees krona brandwihna pahrdotawa. No trim muischas krogeem tikai weenà, sem nosaukuma trakteris, tiks pehz 1. Julija reibinoschu dsehreenu pahrdoschana turpinata. Dsird, ka weenà no krogu ehkahm Leel-Cezawas dsimtkungs nodomajis eerihkot elementarskolu, otrà — preekschsihmigu moderneezibu. — Jau no Seemas swehtkeem weesojahs Cezawas pagastà gauschi nepatikkams zeeminsch — tihfs. Pagasta waldei ir no aprinka ahrsta usdots nowehrot scho weesi un pasinot par katru saslimschanas un iswesekoschanahs gadijumu un nopeetni ruhpetees par to weetu desinfizeschanu, kur slimiba peemiht. — Isnemot pahris deenas pehz 23. Aprika, kur siltums sneedsahs ehnà pee 16 grahdeem, naw schopawasar siltas deenas peedsihwotas. Stipras naktssalnas un sneegs ir pastahwigas dabas parahdibas. Baribas truhkuma dehl gan raida lopinus ganibàs, bet no jaunas sahles tur mas kas atronams. Aukstà laika dehl ari lauku darbi leelisku ween teek nokaweti. Ş.

No Irlawas (Tukuma aprinki). **Skolotaju seminars.** Kursemes muischneeziba, kura skolotaju seminaru sihdsschim ar leeleem upureem luhkoja usturet, to tagad — daschadu nelabwehligu apstahkku dehl — atkal galigi slehguse. Schihs mahzibas eestahdes audsekni, dehl kursa galigas nobeigschanas, tagad isdalijuschees pa Kuldigas, Walkas, Jurjewas, Pleskawas un Peterburgas skolotaju seminareem. Senakà Irlawas seminara ruhmes tagad top isbuhwetas pa bakai preeksch Sahtu 4-klasu priwatskolas, kura — no skolas waldibas apstiprinata — no weeteja draudses mahzitaja H. Bielensteina kunga top wadita. Tè laikam eerihkos dsihwokli ari preeksch draudses diakonisas jeb slimneeku kopejas. Weenà no seminara plaschajahm ehkahm nahkoschà gadà domà eerihkot musikas skolu, kurà weenà waj otrà skolotaju seminarà isglihtoti jaunekki waretu pamatigaki eemahzitees ehrgeku spehli un dseedaschanu. K. Bm.

No Baukas aprinka. Lini. Pagahjuschà gada augstahs linu zenas, kuras ari schimbrihscham wehl pastahw, pamudinajuschas muhsu masgruntneekus atkal no jauna sparigi ween kertees pee plehsumu plehschanas. Weetu weetahm redſ wairak puhraweetu leelus ganibu un plawu gabalus usplehstus, lai tos apsehtu ar lineem. P.

No Wezmuischas. Ugunsgrehks. Naktì no 15. uſ 16. Aprili sch. g. nodega schejeenes Mas-Sikenu saimneeka wehja dsirnawas. Dsirnawas gan paschas bijuschas pa dakai apdroschinatas, bet lauschu sawestà labiba, kuras bijis labi daudſ, wisa pagalam, tà ka daſcham labam, kas gruhtà pawasara laikà bij sagrabinajis pehdejo maisinu lopu jeb pascha usturam un eewedis dsirnawàs, breesmigais elements padarijis robu, kas brangi sajuhtams. Deenu preeksch ugunsgrehka melders nebijis nemaj dsirnawàs. Uguns laikam gan spihtneeku peelikta. Rudenspuķe.

No Springeem (Jaunpils draudsè). **Spiritisti.** Ir sawada laika sihme, ka 19. gadusimtenis paschàs sawa muhscha pehdigàs deenàs muhs apbalwojis ar jaunu mahzibu — spiritismu. Waj esam wezs, waj jauns — wisu prahtus tagad nodarbina jautajums par spiritismu. Un ari ir neisprotami — ja ko nesini, paprasi tikai galdinam: tas tew pateiks wisu pateesibu! Pehz zik gadeem mirs, pehz zik prezeses, ko apprezehs, kur un kà — to wisu, luhk, galdinsch sin uſ to smaikako, bet mehs tikai skatamees un brihnamees, bet kas taisniba, tas taisniba — galdinsch nemelo nekad. Kahdam no schejeenes spiritisteem bija gars zaur galdinu sinojis, ka Leelahs Peektdeenas naktì parahdischotees. Minetais jaunskungs sagaida gandrihſ zauru naktì, bet no gara neka. Pehz tam tas pats gars sinojis, ka to naktì newarejis parahdities daschadu kawejoschu apstahkku dehl, bet tas parahdischotees gan — leeldeenas naktì, tatschu newis istabà, bet sirgu stallì; lai jaunskungs kahdu kaktu ar aiskaru atdalot no pahrejahs ruhmes, noleekot min. laktà tumschu lampinu, tad gars aiſ aiskara „sabeesescheotees“ un isnahkschot parahdities. Kas nu sin, waj buhtu tà isnahzis, bet tehws jaunamkungam naw kahwis „gar sirgeem schità ehrmotees“ un pee tam wehl „tahdà swehtà naktì.“ Beidsot japeesihmè, ka spiritismam teek dota it kà religiska nokrahsa, jo zaur to zilweki warot pahrleezinatees, ka ir gars un tahdà wihsè spiritisms esot palihgs zihnà pret materialismu. Nu, bet „ja wini netiz Mosum un teem praweescheem, tad wini netizehs ari, ja kahds no mironeem uszeltos“ u. t. t. L.

No Krona Garoses. Keegelu fabriku strahdneeki. Uſ Leelupes krasta atrodoschahs keegelu fabrikas isskatahs ihsti tahdas paguruschas: naw wairs schè redsama ta rosigà darbiba, kà isgahjuscho pawasar un agrak. Eemeslis gan meklejams keegelu zenas krischanà. Fabriku strahdneeki, pehz isskata laudis no Eekschkreewijas gubernahm, klejo pulkeem pa leelzeku no Jelgawas uſ keegelu zepkeem un atpakaļ. Zeka somas uſ muguras norahda, ka schee wehl darbu naw atraduschi un meklè. Apkahrtejeem semtureem deretu schos brihwos spehkus ismehginat pee laukſaimneezibas darbeem. Zeleneeks.

No Wentspils. Sanatorijas eeswehtischana. 12. Maijà sche swinigà kahrtà tika eeswehtita jaunusbuhwetà sanatorija preeksch slimigeem behrneem. Slimniza atrodahs skaistà mescha weetà, galwenà ehka ir no koka un buhweta krusta weidà. Slimnizà atrodahs schimbrihscham kahdi 20 behrni, kas wisi ir no Peterburgas. Leelakà teesa apkalpotaju slimnizà wisi ir seeweeschi. Pee eeswehtischanas, starp ziteem, atradahs ari eewehrojamais Kreewu garidsneeks — protirejs Kronschtadtes Jahnis. — K.

Par Kuldigas pilsehtas waldes lozekli apstiprinats H. Hollins un par Jaun-Jelgawas pilsehtas waldes lozekli K. Erdmans. (K. G. A.)

Basnizas sinas. Par Wentspils Wahzu mahzitaju apstiprinats E. Wieckbergs, kà pastahwigs palihga mahzitajs Wentpils Latweeschu draudsei mahzitajs H. Gläsers. Abi mahzitaji tiks eewesti 21. Maijà sch. g. Th. Bernewitzs apstiprinats par mahzitaju Rindè, H. von Gavels par mahzitaju Waltaikôs, K. Goldbergs par palihga mahzitaju Leepajà un H. Müllers par palihga mahzitaju Subatè. (D.-Z.)

Par Piltenes aprinka prahwestu apstiprinats mahzitajs Karlis Moltrechts Dundagà.

No Aisputes. Sihdkopibas kursi. Muhs luhdſ usnemt schahdu pasinojumu:

24. Maijà sch. g. eesahkschu Aisputes klosterì sihdkopibas kursus, kas aisees 4—6 nedelas. Maksa par wisu laiku — 5 rbl. no personas. Dalibu war nemt ikkatrs, kam patikschana. Esmu gataws katram, kas wehlahs, pasneegt tuwakas sinas par to, kur pa kursu laiku dabujami korteli un pahrtika.

G. v. Trentowius,
Aisputes klosterì.

No Schenbergas. Rets wezums. 9. Maijà tur nomiris, kà „D. L.“ sino, kahds Jahseps Strautinsch, kursch sasneedsis reto wezumu — 108 gadus. Nelaikis atminejis itin labi „frantschu laikus“, tas ir 1812. gadu; toreis tas bijis 20 gadus wezs un tizis kerstits, lai tiktu eedalits Napoleona kara pulkôs; redses spehja tam bijuse wehl tagad tik laba, ka pat bes brillehm warejis grahmatu lasit.

No Kuldigas. 22. Aprili sehrkozinu fabrikas ihpaschneekam L. Hirschmanim issagta no dsihwokla daschada mantiba par 1067 rubkeem. Sagki naw atrasti. (K. G. A.)

No Salonajas (Kursemè). Schejeenes Grebenischku mahjàs wihrs ataizinaja seewai gruhtà stundà trihs seeweetes palihgà, kuras, leetodamas daschadus mahju lihdsekkus, tà saplostijuschas dsemdetajai eekschas, ka ta nomiruse. (K. G. A.)

Pagastu apgruhtinaschana ar darbanespehjigeem pilsehtas fabriku strahdneekeem. No leelas strahdneeku sapulzeschanahs pilsehtàs rodahs wehl launumi no zitas puses. Sakokschni, darba spehjigi strahdneeki saeet pilsehtu fabrikàs, bet naw nezik gadu pagahjuschu, kad uſ laukeem atgreeschahs salausti, darba nespehjigi gaudeni, kuri jaustura spehjigeem pagasta lozekkeem. Wehl wairak — daschreis tahdi nespehjneeki teek eeweetoti pilsehtu slimnizàs un wehlaku pagastam jasamaksà par winu kopschanu. Bet daschi no scheem galwas naudu nesin kad ir pagastam maksajuschi; bes tam, tà ka stiprakee darba spehki ir isgahjuschi, tad taisni wahjakajeem pagasta lozekkeem peenahkahs usturet schos fabrikàs sagraustos wahrgukus, tà ka pagasta nodokli isnahk pahrmehrigi augsti. Scho paschu jautajumu pahrrunà Igaunu laikraksts „Post.“, bet lihdsekli, kà scho nebuhschanu nowehrst, ir gruhti atrast. Bet tas ir nepeezeeschami wajadsigs un ir schimbrihscham weens no swarigakajeem jautajumeem muhsu pagastu dsihwè. Daschôs pagastôs jau wairak kà puse no wiseem pagasta eenahkumeem iseet uſ nespehjneeku un gaudenu apgahdaschanu, kamehr pagasta nodokku maksataju skaits masinajahs. Bet tas tik ir sahkums no muhsu sposchà fabriku laikmeta. — Zeram pee gadijuma scho leetu plaschaki pahrrunat.

Pahrdoschanas wairaksolischanà.

Jelgawas apgabala teesà pahrdos: 1) 21. Junijà sch. g. Salmanam Ziwianam peederigu nekustinamu ihpaschumu Baukà, sem 51. e. hipoteku Nr., wehrtetu uſ 4143 rubli, hipotekas parahds 1049 rbl. 86 kap. 2) 21. Junijà sch. g. Peram Meilacham un Janim Swanitajam peederigu nekustinamu ihpaschumu Jehkabschtadtè sem 420. a. hipoteku Nr., wehrtetu uſ 550 rubku, hipotekas parahda naw. 3) 21. Junijà sch. g. (otrreis) Wulfam Jakobsonam peederigu nekustinamu ihpaschumu Baukà sem 93. hip. Nr., hipotekas parahds 13,060 rubku.

Leepajas apgabala teesà pahrdos: 1) 17. Julijà sch. g. Nikolajam Straucham peederigu nekustinamu ihpaschumu Wentspilì, sem 121. A. hipoteku Nr., wehrtetu uſ 20.000 rubku, hipotekas parahds 25,702 rubli 91 kap. 2) 5. Junijà sch. g. Benjaminam Freidbergim peederigu nekustinamu ihpaschumu Sabilè, sem 21. A. hipoteku Nr., wehrtetu uſ 10,353 rubli, hipotekas parahds 36.800 rubku. 3) 5. Junijà sch. g. Johannai Mandelkorn un Bettei Lewi peederigu nekustinamu ihpaschumu Saldù, sem 34. hip. Nr.; solischana sahkses no 70 rbl. 52 kap.

Tukuma-Talsu meerteesnescha sapulzè pahrdos: 7. Augustà sch. g. Ansim Banam peederigas Talsu aprinka Pastendes pagasta Wirtinu mahjas, 43.92 dsf. leelas, wehrtetas uſ 2600 rubku, hipotekas parahds 3100 rubku. 2) 7. Augustà sch. g. nel. Kahrlim Freimanim peederigas Talsu aprinka Pastendes pagasta Dankumu mahjas, wehrtetas uſ 1700 rubku, hipotekas parahds 3950 rubku. 3) 4. Julijà sch. g. Jehkabam Wihtinam peederigas Talsu aprinka Matkules pagasta Skrehdu mahjas, 39,67 dsf. leelas, wehrtetas uſ 3400 rubku, hipotekas parahds 3200 rubku. (K. G. A.)

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizà no 17. lihds 24. Maijam. Zetortdeen, kà Jesus debesbraukschanas deenà, 18. Maijà: 1) Lauku draudsè deewkalp. pulkst. 1/2 10 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsè deewgaldneeki pulkst. 1/2 8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusdeenas; spred. mahz. pal. Weissmanis. — Swehtdeen 21. Maijà: 1) Lauku draudsè deewkalp. pulkst. 1/2 10 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsè deewgaldn. pulkst. 1/2 8 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. 3) Behrnu deewkalp. reformatu basnizà pulkst. 1/2 1; mahz. pal. Weissmanis. — Lauku draudsè ussaukti: Otto Garuts ar Annu Holstein; Indrikis Dumpe ar Orti Kaulis; mirušchi: Martinsch Petersons, 78 g. w.; Karlis Alfreds Sahle, 8 m. 2 ned. w.; Dahws Grünbergs, 2 m. 2 d. w. — Pilsehtas draudsè ussaukti: Jahnis Geets al. Dezs ar Elisi Scharlotti Sellehn; Jahnis Franzs ar Konstanzi Genifs; Julius Kruhminsch ar Aneti Weinberg; Julius Dawids Lebrechts Ludendorfs ar Lihsi Ullman; mirušchi: Jehkabs Kalninsch, 58 g. w.; Lihse Bergman, 40 g. w.; Janis Kaschus, 68 g. w.; Anna Holst, 77 g. w.; Jehkabs Namikis, 1 1/2 d. w.; Karlis Eduards Barons, 8 ned. w.; Karlis Ausinsch, 59 g. w.; Karlis Andersons, 1 g. 3 m. w.; Matilde Grenna, 1 g. 3 1/2 m. w. —

Dahwanu preeksch jaunahs basnizas ir eenahzis no deewgaldneekeem — 24 rub. 70 kap.

Jelgawas realskolas nama buhwei no krona nolemts dot 20,001 rubli, kà „Rigas mahzibas apg. zirkulards“ sinots.

Jelgawas pilsehtas polizejas walde dara sinamu flotes un armijas reserwes apakschkareiwjeem, kas pastahwigi waj uſ laiku dsihwo Jelgawà, ka teem 26. Maijà sch. g. pulksten 10 no rihta ar sawahm atwalinajuma biketehm jaeeronahs pee weetejà pristawa preeksch sapulzinaschanas uſ sirgu tirgus laukuma.

Jauna beedriba. Kà „Basn. W.“ sino, Jelgawà dibinajotees „Kursemes Sahtibas beedriba“. Pehz Jelgawas sahtibas beedribas slehgschanas, sche tamlihdsigas beedribas wairs nebij.

Spiritisms ari Jelgawà sahzis wiht few ligsdu, sewischki masakajàs eelàs atrasdams few daudſ draugu un peekriteju, ihpaschi seeweeschu starpà. Kà „garinu sauzeji“ lautinu mahntizibu prot isleetot sewis labà — naw wehl sewischki sakams. Bet ka ari „meistareem“ wisi neisdodahs, peerahda sekoschais gadijums. Kahda seewa sahkuse schaubitees par sawa mihlà wihrina ustizibu un greesusehs pee „garinu sauzeja“, lai usrahda, kura ihsti ta neleete, kas ar sawahm schkelmigajahm azim atwihluse wihra mihlestibu . . . „Garinu sauzejs“ leek solinam danzot un uſ weetas pasaka: tani un tani weetà winas wihrs sehsch ar mihlako kopà . . . Seewa drahsusehs turpu un pateescham usgahjuse sazità weetà kahdu pahriti . . . Weens azumirklis — un seewa ar lameeneem un lahsteem apbehruse pahriti, kas nokritis kà no debesim . . . Bet te ari duhschigajai seewai mehlè palikuse kà peesceta — pahritis bijis swešchi laudis un seewa, pukodamahs par „garinu sauzeju“, dewusehs projam. „Kas lehti tiz, tas peewilts kluhst.“ X.

Negehla darbs. Otrdeen 9. Maijà wakarà pee Annas wahrteem B. namà kahdu atejas weetu tihrijot, tika atrasts tur cemests nedsihws jaunpeedsimis behrns, wihreeschu kahrtas. Atradums tika pasinots polizejai, kas tuhlit usfahka stingru pakalmeklejschanu un kà dsirdams, tad ari laundare mahte, ap 20 gadeem weza jaunawa, tikuse turpat apzeetinata, kas ari atsinusees, ka isdarijusi negantio noseegumu. —.—

Sahdsibas. Zeturtdeen 11. Maijà ap nowakarehm pee Annas wahrteem Eliasstama eebrauktawà tizis apsagts sche atbraukuschais Baukas maspilsonis A. B., pa to laiku, kamehr tas no eebrauktawas istabas uſ ihsu laiku isgahjis pastaigatees. Tam tikuschas nosagtas daschadas drehbes, wehrtibà lihdſ 50 rubkeem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krihtot uſ kahdu tur peemihtoschu jaunu Leiti, kas no ta laika usturotees paslehpees; bet esot zeribas, ka to dabuschot rokà. — Zeturtdeen 4. Maijà ap pulksten 6 wakarà Konstantina eelà dsihwojoscham pahrtikas weelu pahrdewejam par to laiku, kamehr tas sawu pahrdotawu aisslehgdams uſ ihsu laiku aisgahjis projam, kahds garnadsis, to atlausdams, no busetes issadsis lihdſ 10 rubkeem sihkà naudà. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, kriht uſ Meijumuischas eelà dsihwojoschà eemihtneeka dehlu J. Sch., kas tizis apzeetinats un nemts ismekleschanà. — Nakti uſ 6. Maiju tika Efera eelà B. namà dsihwojoscheem schejeenes maspilsoneem J. W. un A. R. no neaisslehgtas klehts issagtas daschadas drehbes, wehrtibà lihdſ 135 rubkeem. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krihtot uſ kahdu ta pascha nama eemihtneeku, kas tizis nemts ismekleschanà. — Swehtdeen 14. Maijà ap pulksten 8 no rihta schejeenes zemihtneekam J. P., kamehr tas kreetnà duhschà buhdams eesnaudees pilsdahrsà uſ benka sehdedams, no galwas nosagta jauna platmale, wehrtibà ap 5 rubkeem. Sahdsiba tikuse isdarita no kahda faulesbrahka, kas ar platmali aisbehdsis projam. — —.—

Sunu harus, kas skraidà sawà wakà apkahrt, war uſ pilsehtas eelahm ikdeenas redset. Tahdas leetas, kà sunu uspurnus un pawadas, pee mums nepasihst, tamdehl te madamu glaunajeem klehpju mihluleem un kwekschkeem ir tihrahs faules deenas. Tà schinis deenàs kahds leels suns uſ Swehtes eelas nogahsa kahdu Schihdeeti pee semes; uſ Schihdeetes palihgà saukschanu suna ihpaschneeks atsauza suni, isskaidrodams, ka suns to tikai „pa jokam“ darijis. Ja tà tas turpinajahs uſ preekschu, tad tahdi „joki“ war ihsti behdigi palikt, sewischki ja parahdahs sunu trakuma sehrga. Ka tas war weegli notikt, leezina daschi trakuma gadijumi Jelgawas apkaimè. Wehlejams buhtu, ka pilsehtas walde schai leetà isdotu kahdus stingrus nosazijumus, kas sunu ihpaschneekus peespeestu wismaſ tik daudſ glabat sawus kwekschkus un kurtus, ka no teem naw apdraudetas eedsihwotaju dsihwibas. Ari lihdsschinejais sunu nodoklis ir neezigs. —t.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgà, 15. Maijà. No daudſeem deenwidusakaru apgabaleem sino, ka seemas un wasaras sehjumi stahw slikti. Leetus truhkuma dehl daudſ weetàs sagaidams koti slikts gads.

Kristianijà, 26. (13.) Maijà. Tautas weetneeku nams atwehlejis 1 milj. kronu preeksch jauneem ahtrschaujameem leelgabaleem un 1/2 milj. kronu preeksch Kristianijas apzeetinajumeem.

Kristianijà, 26. (13.) Maijà. Waldiba nolehma atkahptees, tapehz ka kronprinzis leedsahs apstiprinat kahdu likumu par nodokku nemschanu no kugeem pehz tonu skaita. Ar scheem nodokleem bija nodomats fegt isdewumus par konsulu eestahdehm. Waldiba paliks amatà, lihdſ schi leeta tiks issprestà tautas weetneeku sapulzè.

Londonà, 28. (15.) Maijà. („Düna-Ztgas“ spezialtelegrama.) Lorda Robertsa preekschejee pulki uſ deenwideem no Johannesburgas pahrtrauza dselzeka satikſmi ar Natalu. — Buhri sohk sawus Majubas apzeetinajumus atstaht un atkahpjahs uſ seemeekeem, uſ Lidenburgas kalneem. — Buhri atmetuschi domas, aisstahwetees pee Waalupes. No wairak pusehm sino, ka ussahktas nopeetnas meera sarunas. —

Pretorijà, 26. (13.) Maijà. Johannesburgas teesa attaisnojuse un atlaiduse wakà wisas personas, no kurahm domaja, ka tahs wainigas pee sprahdsieena granatu fabrikà.

Pretorijà, 26. (13.) Maijà. Anglu kara pulki pahrgahja pahr Waalas upi. Tiltu pee Wereinigingas Buhri usspehruschi gaisà. Heilbronu atkal eenehmuschi, Buhri dsinahs Angleem pakaļ lihdſ Wolfa-Hokai.

Taaiboschà, 27. (14.) Maijà. (Reutera.) Buhri atmeta Waal-upes aisstahweschanu. Wadoni ir sapulzejuschees uſ konferenzi, apspreest, waj der zihnu turpinat. Eewaidneeks atronahs Meiertonà. — Generalis Frentschs pahrgahja pahr Waal-upi un dodahs ar sawu jahjoscho infanteriju uſ preekschu.

Tirgus sinas.

Rigà, 13. Maijà. Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 75—76 kap. pudà. Kweeschi, Kreewu, 128 mahrz. smagi, 90—92 kap. pudà. Meeschi, schahweti, 100 mahrz. smagi, 79 kap. pudà, Kursemes 70—73 kap. pudà, Kreewu, 108 mahrz. smagi, 80 kap. pudà. Ausas, Kreewu 59—60 kap. pudà, labakahs 61—69 kap. pudà, schahwetahs 57—60 kap. pudà. Linsehklas, weenkahrschahs 183 kap. pudà, stepju sehklas 185 kap. pudà.

Pahrtikas pretschu tirgus ihsti tukschs un prezes koti dahrgas. Wiswairak ir dahrsa saknu, kas pamasam top ari lehtakas. Par mahrzinu spargeļu wehl arweenu prasa 60—100 kap., par mahrzinu pupu 60 kap., par 1 gurki 5—25 kap. Par wistahm prasija 60—80 kap. gabalà, par pahri beesgan masu zahlenu 1 rbl. 20 kap. Ari siwju tirgus naw deesin zik bagats. Swaigs lasis maksà 90 kap. mahrz., schahwets 1 rbl. 60 kap. Par kahlu prahwu rengu maksà 40 kap., par schahwetahm 2 kap. gabalà. Sweesta tirgû maj un tas maksà 27—38 kap. mahrzinà. Olas maksà 1 rbl. 10 kap. schakà. Stops skahba krehjuma 50—60 kap., skahba peena 18—20 kap. Kirschus war dabut par 60 kap. stopà.

Leepajà, 15. Maijà. Rudsi, 120 mahrz. smagi, 72—78 kap. pudà. Ausas 62—71 kap. pudà. Sirni 86 kap. pudà. Linsehklas 173—174 kap. pudà. Kanepju sehklas 130 kap. pudà.

Wehstules un atbildes.

Fr. Airetajam. Pagahjuscha gada numuri naw wairs dabujami. — **2 × 2 = 5.** Neesam wehl sanehmuschi. Eesuhtijumi jausaksta tà, ka katrs par sewi noschkirams. — **L. Dsw. Tsch—à.** Neisleetotee sinojumi neteek usglabati. Naw ari eespehjams par katru sinojuma waj zita sihkuma likteni pasinot. — **Kurs. J.** Dsimtene teescham to naw pelnijuse, ka Juhs winu tik plahnàs perschàs apdseedeet. — **Wehsm. K.** Juhsu „Wehstulei no R.“ tik weeglinsch saturs, ka ta naigi ween eelidoja papihru kurwi. — **D. Knd.** Juhs waizajeet, waj loi manuskriptus suhteet „uſ bagaschu“. Apschehlojatees! Kur tad lai tik daudſ winu leekam! Waj tik naw ari labi daudſ dsejolu pulkà? —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 15-го Мая 1900 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà

Sludinajums.

No Sw. Annas basnizas preekschneezibas Jelgawâ teek zaur scho interesenteem darits sinams, ka dehl weena **stalla ar klehts** un **schkuhna usbuhweschanu** sem weena jumta **Swehtes muischas** mahzitaja muischâ tiks noturets

torgs

sestdeen 27. Maijâ sch. g., pulksten 3 pehz pusdeenas Kursemes kreditbeedribâ Jelgawâ.

Tuwaki nosazijumi ar buhwes plahnu war tikt eeskatiti katrâ darba deenâ starp pulksten 10 un 2 pusdeenâ pee protokolu wedeja **L. Krügera kga** kreditbeedribâ.

Jelgawâ, 11. Maijâ 1900. g.

Barons Aleksanders von Rahden
krona basnizas preekschneeks.

Akziju sabeedriba
agrak
Frister & Rossmann

Weegla rihkoschanàs
Klusa un ahtra darbiba
Eleganta isskata
Wisulabakàs schujmaschin. Jelgawâ
par lehtakam zenam dabujamas weenigi pee

J. Jegera,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 9, Pasta eel. stuhri.

Grahmatu, rakstamu un **sihmejamu leetu pahrdotawa.**

Skolas grahmatas, Kreewu un **Latweeschu biblioteka.**

Krona Wirzawneeki

isrihkos otrâ Wasaras-swehtku deenâ **29. Maijâ 1900. g. Krona Wirzawas jaukajâ parkâ**

salumus.

Leetainâ laikâ deja weetejâs nespehjneeku patwerfsmes telpâs. Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas.

Meschamuischas
Bischkopibas Beedriba

sarihkos schogad **4.** un **5. Junijâ** un **6.** un **7. Augustâ Meschamuischâ** un tahs apkahrtnê

bischkopibas kursus.

Apmekletajeem jamaksà 25 kap. par deenu. Tuwakas sinas asischâs.

Preekschneeziba.

Meschamuischas bischkop. beedriba
sarihkos otrôs Wasaras-swehtkôs **29. Maijâ 1900. gadâ Meschamuischas parkâ**

salumu preekus

ar dseedaschanu un deju pee kara musikas. — Sahkums pulksten 4ôs pehz pusdeenas.

Preekschneeziba.

Greenwaldes Labdarib. Beedribâ

Greenwaldes pagasta namâ otrôs Wasaras-swehtkôs **29. Maijâ 1900. gadâ** Jelgawas Latw. Beedribas teatra reschisora **Eduarda Leepina kga** weesoschanàs. Israhdihs pirmo reisi:

Onkulis.

Jautribas luga ar dseedaschanu 3 zehleenôs. Jaunas kuplejas no Eduarda Leepina kga. Sahkums taisni pulksten 1/2 6 pehz pusdeenas. Pehz teatra **deja salumôs** Greenwaldes skolas nama tuwumâ. Teatra apmekletajeem peedalischanàs pee dejas par brihwu. Beigas pulksten 4 no rihta. Leetainâ laikâ deja pagasta nama sahlê. **Preekschneeziba.**

J. M. Trofimow's,

Rigâ, 10 Kungu eelâ 10.

Tapetes un **plafondrosetes, porzelanu, fajanfi** un **kristala prezes, lampas** ar **peederumeem, krona** un **roku lukturi** un daschadas **bronksa** un **melkiorleetas, kapu kronus** wisadôs leelumôs, **galdu** un **desert-naschus, tehjbretes, schirmju turetajus, lukturus** u. t. t., u. t. t.

Jaunkundses

peenem pansijâ Pasta eelâ № 35 augschâ.

Labi atestetas

jumprawas un kreetnas **lehkschas** war meldetees; augstaku klasu **skoleni** pasneedf **mahzibu. Kreetns dahrsneeks meklè weetu** Jelgawâ, weetu apgahdaschanas kantori, Swehtes eelâ № 25.

Labus
lopu miltus
pahrdod
F. Weidemanis,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 83.

Pasaudeju

mazinu ar dascham beedru kahrtim uf manu wahrdu. Godigu atradeju mihkl luhdsu, man to laipni atdot. **Aleksanders Daums,** Jelgawâ, Pasta eelâ № 5.

Godalgots Jelgawâ 1895. g.

J. Lahzis, Rigâ.
Tschuguna leetawa un akmenu kaltawa.

Peedahwà daschadus **tschuguna, granita** un **marmora kapu krustus, kapu benkus, kehdes metala kronus** u. t. pr. par peenehmigu zenu.

Fabrika: Kihschesera eelâ. Telefons № 987.

Noliktawas: Terbatas eelâ № 22 un **Meera eelâ № 3.** Telefons № 986.

NB. Jaunee zenu rahditaji ir tagad dobujami un uf peeprasijumu teek bes maksas pesûhtiti.

Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas
Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba

Katolu eelâ № 46, „Semkopja" redakzijas telpâs. Sawu darbibu Sabeedriba ussahka schi gada februara mehnesi.

Beedru garantija 30. aprili 85,500 rbl.

Nem preti eeguldijumus un maksà par teem 6 prozentus gadâ. Par aisdewumeem nem 7—8%. Darba laiks ik darba deenu no pulkst. 11—12.

Buhw-apkalumus
un
buhw-materialu
peedahwà **lehti**
J. S. Parüdina mantineeki.
Ihpaschneeks A. Artemjew's,
Jelgawâ, Akzises eelâ.

Sawâ nozimanim dibinatâ pirmâ
schnitu sihmeschanas un peegreesch. skolâ
kà ari manâ pirmâ
istabas-meitu skolâ,
tàpat
meitas preeksch istabas un kehka

— teek ikdeenas **jaunas skolneezes** usnemtas un kreetni ismahzitas. — Meitas teek ismahzitas skroderschanâ, schnitu sihmeschanâ un schuhschanâ, kà ari wisôs saimneezibas darbôs.

Preekschneeze **M. A. Brachmann,**
23. Jelgawâ, Katolu eelâ 23.

Preeksch semkopjeem
loti noderigas grahmatas:

Dabujamas pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ:

Augstu-koku dahrfs, semkopja, jeb pamahzischana, kà augstu-koki no sehklahm audsejami, potejami 2c., kà lauku- jeb meschu-koki stahdami un wehl daudf zitas derigas mahzibas, kas dahrsu mihlotajeem un kopejeem der sinat. Ar 55 bildehm. Isskaidroja un farakstija S. Klewers, sehklu pahrdotawas un koku-skolas ihpaschneeks Durbê. (Otrâ drike.) 60 kap.

Bischu-kalendere. Is brihwkunga no Berlepsch bischu-kalenderes pehz schejeenes semes- un gaisa-buhschanas sagatawota un pahrtulkota. Isdota no Kursemes bischu-kopschanas beedribas. 20 kap.

Bischu grahmatina, jeb ihsa pamahzischana, kà bites Kursemê un Widsemê jakopj. Sarakstita no Dalbes mahzitaja H. Kupffer. 20 kap.

Derigi padomi pee mahjas-lopu kaites un slimibas pasihschanas un ahrsteschanas no K. Preypitsch'a Med. vet. 1 rubl.

Gowu-lopeem, no, kà tos buhs audsinaht, kopt un slimibâs dseedinaht. No D. K. Elwerfeld. (Otra pahrlabota druka.) 35 kap.

Gudra mahzischana. Wiseem saimneekeem un moderehm par labu, kà wineem wajag zuhkas barot, un eeksch slimibahm kopt un prahtigi dseedinaht. 10 kap.

Jaunais mahju dakters, kas weseleem un slimeem dod pamahzischanu, kà buhs sawu wselibu issargaht un kà slimneeks kopjams un dseedejams ar mahju-sahlehm, kamehr daktera palihgu war atsneegt. Scho wselibas-grahmatu mihleem Latweescheem par peeminu sarakstijis T. v. Dieterich, ar Keisara Stanislawa-ordeni pusschkots dakters, Latweeschu draugu beedris un Kursemes Jumprauweeschu muischas dsimts-kungs. Otra pahrlabota druka. 130 kap.

Baltijas semkopis un wina amats. Pehz Wahzu semes-saimneeka Ferd. Breithaupt semkopibas rakstteem latw. sarakstihts no H. Blumberg. 75 kap.

Selta mahjas-grahmata, jeb sinatnibas magasine eeksch 3 nodalam, ar 1111 padomeem. Mahju-saimneezibas nodala ar 377 padomeem, Semkopibas nodala ar 284 padomeem, Ahrstibas nodala ar 450 padomeem, fastahdita un gaismâ laista no Fr. Mekon. (Treschâ pahrraudsitâ druka.) 1 rubl.

Zilweku glahbschanas, no, jeb ihsa pamahzischana, kas ar tahdeem jadara, kas nahwes-breesmâs tikuschi, un kà nomiruschi leekahs. No P. Wagner. 10 kap.

Ed. Zehder's — Rigâ.
Laukfaimneezibas maschinu un semkopibas rihku lehgeris
Karla eelâ № 11, pretim Tukuma-Jelgawas dselszela stanzijai,
eewehle

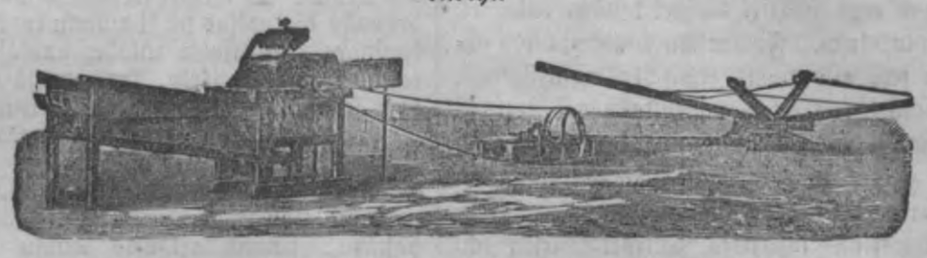

kulamahs maschinas ar **rokas** un **gehpela dsenamo,** preeksch 2, 4, 6, 8 un wairak firgeem ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wisas maschinas no **jaunakàs** un **labakàs konstrukzijas** un is **ismekletà wislabakà materiala.**

Wifs sem galwoschanas.

Tahlak: **wisadu sortu arkli, sehklas-aparaji, ezeschas, sehjmaschinas, seena grahbekli, labibas wehtijamàs maschinas, ekseln maschinas** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas
jaunakàs konstrukzijas

is **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 6, 8 un 10 firgu spehka.

Wehstulu adrese: Ed. Zehder — Rigâ.

Pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ dabonamas:

Сборникъ пѣсенъ
для латышскихъ народныхъ училищъ.
Составилъ **А. А. Юрьянъ.**

Разрѣшенъ къ употребленію въ латышскихъ народныхъ училищахъ Г. Попечителемъ Рижскаго учебнаго округа.

Dseesmu krahjums
latweeschu tautas skolam.

Jurjanu Andreja fastahdits.

No Rigas mahzibas apgabala Kuratora kunga atwehlets leetot latweeschu tautas skolàs.

Peektais isdewums.

Makfà **40** kap.

Wisàs grahmatu pahrdotawàs dabonamas:

Baltijas dahrsa draugs,

jeb pamahzischana, kà daschadi wasaras, seemzeeschu un podôs audsejamee stahdi koschuma koki un kruhmi sehjami, stahdami, pawairojami istabâs, stahdu namôs lezeklôs un dahrsôs apkopjami, kà stahdu nami un lezekli buhwejami; padom pahr to, kà jauni dahrsi, sahleeni, puku dobes 2c. 2c. eerihkojamas, pehz pee dsihwojumeem un daudskahrtigeem ismehginajumeem ar 2 dahrsu aprisem un 144 bildem preeksch dahrsneekeem un dahrsu mihlotajeem farakstijis S. Klewers, dahrsneezibas ihpaschneeks Durbê, pee Grobinas.

Maksa 4 rubli.

Anglu walodas mahziba
Paschmahzischanai
weegli **saprotami un praktiski sastahdita**
lihds ar
Wahrdnizu latweeschu un anglu walodâs
no
J. Sieberg'a.

Glihtâ, stiprâ wahkâ eeseeta maksà 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee isdeweja **J. Sieberga,** 24 Washington St., Cambridgeport, Mass. par **70** zenti, par pastu peesuhtot **75** zenti

un **Rigâ** sekoschâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu eelâ № 10. **J. Schablowsky,** Skahrnu eelâ № 6.

Mahju skolotajs,
jeb:
Palihgs wezakeem pee kristigas behrnu audsinaschanas.

Latweeschu behrnu wezakeem sarakstits un dahwinats no

O. Platscha.

Makfà **50** kap.

Smehketaju kungeem!

Tà kà Goudron-hilses naw wairs agrâk wehrtibâ, tad zehlees prasijums pehz labahm un komehr lehtam hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschahs

Dim-hilses no
A. R. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawas
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 12.

Minetàs Dim-hilses ir is stempeleta frantschu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsehtas bodês.

NB. Tàpat ari **ihstàs Zarskija hilses** (ar glihtu walsts ehrgli) un **Lichtensteina Automata-hilses** ir eewehlamas

Atnahza: Turku tabaka no Karkowas fabrikas P. Buras & Co. ar wirsrakstu: Factum-Teescham.

Melns, uf labo azi akls

firgs,

ir nakti no 6. uf 7. Maiju, juhgts darba ratôs, ar salu loku un salam paugam, noklihdis. Kur tahds firgs atrastos, teek luhgts par to pasinot Schanim Jansonam Tetelmindê.

Kreetni
muhrneeki

preeksch leelakam buhwem teek mekleti no **L. Kreslera, Jelgawâ.**

Pirmàs sortes
pikè-mantelus, pikè-apkaramos sanehma un peedahwà **lehti**
tikai Gottliebs,
Jelgawâ, tikai Leelajâ eelâ.

Dabujamas pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ:

SpredikU
grahmata
no
Leel-Auzes draudses mahzitaja
J. W. Sakranowicz,
dabunama wisàs leelàs grahmatu bodês un maksà
eeseeta 1 rubl. 75 kap.

J. Palewitscha
Dseedaschanas mahziba
tautas skolàm.

Motto: Dseedot dsimu, dseedot augu
Dseedot muhschu nodsihwoj
Dseedot weegli eelihgoju,
Paradises dahrsinâ.

Otrs pahrlabots un papildinats isdewums.

Zena **40** kap.

Wisjaukakàs
pasaziNas
ar **daudf bildem** puschkotas, sazeretas no **H. C. Andersena,** tulkotas no **Fr. Mekona.**

Zena **60** kap.

Дозволено цензурою. Рига, 15-го Мая 1900 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)